

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

ЗАМІСТЬ ПРОСВІТИ — СПОТВОРЕНА РЕАЛЬНІСТЬ

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Унітази замість підставок для телевізорів, плакати із погрозливими написами і жменька мітингувальників із гучномовцями — це пікет Нацради з питань теле- і радіомовлення по-одеськи. На увімкнених моніторах —

трансляція передач тамтешньої телекомпанії. Її одесити вимагають «злити у каналізацію», тобто позбавити ліцензії.

— За спрямуванням той телеканал — просвітницький, ефір якого має присвя-

чуватися науково-дослідним та навчальним програмам. Натомість — сама політика і факти, що спотворюють реальну дійсність, — пояснює Галина Середюк, організаторка мітингу.

(Закінчення на 4-й стор.).

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

«Ймення зла — геноцид»

«Проти нас ішло зло. Його ймення — геноцид. Свідома, спланована і втілена спроба упокорення нації. Його організатор і виконавець — тоталітарний комуністичний режим. Це — головний убивця...» У суботній промові на Михайлівській площі Президент Віктор Ющенко чітко розставляв акценти: час всепрощення минув. Воно було б наругою над пам'яттю, святотатством серед скорботи, забавою на кістках замучених голодом. Бо «голодомор — не просто біль і рана, це — чорна діра нашої історії».

Віктор Ющенко закликав світ засудити тоталітарний режим, який розп'яв Україну в тридцятих роках: «Злочини більшовизму і сталінізму тотожні злочинам нацизму і гітлеризму. Їхня природа одна: людиноненависництво...»

(Закінчення на 6-й стор.).

На одній із шахт Донбасу завалилась покрівля, на іншій — сталася пожежа

На приватному вузільному підприємстві Антрацитівського району — шахті «Абрис» на глибині 210 метрів обрушилася порода покрівлі. Під завалом опинилися троє гірників — 54-річний бригадир і двоє прохідників 34 і 25 років. Урятувати вдалося лише одного — наймолодшого Андрія Приймака. Його підняли на поверхню у стані середнього ступеня тяжкості. За словами начальника територіального управління Держгірпромнагляду Георгія Басакіна, вуглевидобуток на шахті «Абрис» заборонено, поки не з'ясують причини загибелі гірників.

Крім того, вчора на шахті «Білоріченська» Лутугинського району сталося задимлення гірничої виробки на горизонті 725 метрів. У цей час у шахті перебували 350 чоловік. На щастя, цього разу ніхто не постраждав. Усіх їх виведено на поверхню. Загалом з початку року в Луганській області загинули 50 шахтарів, стільки само і торік, повідомляє наш власкор Алла АНТИПОВА.

(Продовження теми на 4-й стор.).

В Азовському морі зіштовхнулися два судна

МНС у зв'язку з приходом холодного арктичного повітря оголосило чергове штурмове попередження в Криму та Одеській області. Після подій у Керченській протоці до таких попереджень ставляться набагато серйозніше. Тим часом у неділю російський теплохід «Барон» з вантажем металокопункцій і мальтійське судно «Наталі» з вантажем металобрухту зіштовхнулися в Азовському морі. Дотичне зіткнення сталося в районі третього рейду порту Азов. Теплоходи одержали незначні пошкодження: на російському судні пошкоджено обшивку носової частини, а на мальтійському — обшивку надбудови. Обидва судна залишилися на плаву. Розливу нафтопродуктів немає.

Тим часом МНС, Міноборони, робітники Керченського порту і працівники приватного підприємства «Консоль» спільними зусиллями вже закінчили збирання нафтопродуктів на острові Коса Тузла. До Керчі прибули 4 суднопіднімальні понтони з Севастопольського морського торговельного порту. Їм належить підняти носову частину затонулого теплохода «Волгонейфть-139» для відкачування залишків вантажу та відбуксирувати її в порт Кавказ.

КОРОТКО

■ У Харківській області з початку року створено понад 52 тисячі робочих місць (Укрінформ).

■ В Ужгороді завершився фестиваль молодого вина «Закарпатське боже» (Укрінформ).

■ Співробітники міліції Одещини провели оперативно-профілактичну операцію «Мігрант» (Укрінформ).

■ Бюджетом Івано-Франківська передбачено встановлення у наступному році камер відеонагляду, на що буде виділено 150 тисяч гривень (Укрінформ).

■ НОВИНИ

Соціальний гуртожиток для сиріт відкритється на Хмельниччині

Соціальне житло у Чорному Острові, що в Хмельницькому районі, призначене для випускників шкіл-інтернатів. Тут можна буде перебувати до трьох років, поки молода людина знайде роботу та інше помешкання. Однак основна мета гуртожитку — не тільки дати дах над головою, а й допомогти інтернатівським вихованцям адаптуватись у новому житті. У гуртожитку працюватимуть психологи, які навчатимуть сиріт і тих, хто позбавлений батьківського піклування, основних навичок поведінки в сім'ї, повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.

ДАІ зібрала всі спецномери, а хабарі просить не давати

Чинники відповідно до указу Президента України здали в Державну автомобільну інспекцію всі 225 наявних спеціальних номерних знаків службових автомобілів. Про це повідомила прес-служба ДАІ.

Крім того, департамент державної автомобільної інспекції МВС закликає всіх учасників дорожнього руху не пропонувати грошову винагороду співробітникам ДАІ. За давання хабара, як і за його одержання, передбачено кримінальну відповідальність. МВС посилює гласний і негласний контроль за несенням служби даїшниками. Про факти зловживань просять повідомляти за телефоном довіри в Києві: 272-46-59. Обіцяють реагувати негайно.

Триває передплата на 2008 рік

Шановні читачі, ви маєте можливість передплатити «Голос України» на наступний рік, щоб уже з 1 січня одержувати свою газету українською та російською мовами. Триватиме вона, як повідомляє «Укрпошта», до 15 грудня.

Передплатна вартість п'ятиразового виходу на тиждень (крім неділі та понеділка) за індексами 40224 — українською та 40223 — російською мовами для індивідуальних передплатників становить 5 гривень на місяць.

Передплатна вартість триразового виходу на тиждень (у вівторок, четвер і п'ятницю) за індексами 08775 — українською та 08337 — російською мовами для індивідуальних передплатників становить 3 гривні на місяць.

Для підприємств, установ та організацій передплатна вартість за індексами 60955 — українською та 60997 — російською мовами становить 15 гривень на місяць.

У зазначені суми вже увійшла вартість оформлення передплати і доставки газети.

Надсилайте до редакції копії квитанцій на піврічну передплату п'ятиразового виходу — і ви станете учасником розіграшу купонів грошей (3000, 2000 і 1000 гривень) та подарунків.

Тож не баріться, поспішайте до поштових відділень міста, району, селища міського типу та сільського вузла зв'язку і оформляйте передплату на парламентську газету «Голос України» російською та українською мовами.

«Голос України» чекає своїх читачів і шанувальників.

Крим бореться за інвестиції

Сьогодні в Ялті завершується триденний міжнародний інвестиційний форум. Його учасники — понад півтисячі бізнесових компаній і груп з усіх континентів. Головна тема заходу — інвестиційна привабливість півострова. У готелі «Ялта-Інтуріст» усі ці дні працює виставка, на якій представлено провідні підприємства Криму у сфері промисловості, курортів і туризму, сільського господарства й фінансових послуг. До речі, тут працює і передплатний стіл «Голосу України».

(Продовження на 5-й стор.).

■ ТОЧКА ЗОРУ

Парламентарії повинні навчитися чути одне одного

На запитання «Голосу України» відповідає Віктор ГЕОРГІЙВСЬКИЙ, директор Державного наукового центру лікарських засобів, професор, найстарший депутат Харківської міської ради.

1. Яку коаліцію вдасться сформувати в новій Верховній Раді?
2. Чи розіграють під час політичних домовленостей про утворення парламентської коаліції й розподілу посад так звану золоту акцію?
3. Чи можливе створення широкої коаліції?
4. Чи стане Юлія Тимошенко Прем'єр-міністром?

1. Коаліція, на мій погляд, має представляти інтереси всього населення України. А якщо вона буде знову лише біло-синього кольору із червоними відтінками або помаранчева, ми ніколи державу із прірви не витягнемо. З політики треба забирати політиканів, поки вони країну зовсім не занапали. Не зможе Україна нормально жити, якщо в парламенті будуть правити бал тільки ті депутати, яких підтримує лише половина населення країни. От коли політики різного толку почнуть чути одне одного в ім'я майбутнього країни, тоді можна буде говорити про те, що в цієї країни є майбутнє.

2. Так, я думаю, така політична карта на сучасному рівні розвитку нашої політичної ментальності може бути розіграна цілком успішно.

3. Чи готовий парламент до створення широкої коаліції? Гадаю, що ні. Це буде, як би делікатніше сказати, дуже велика суспільна натяжка, яку втримати від розриву з неминучими новими суспільними потрясіннями під силу лише вправним і відповідальним політикам. На жаль, такої більшості, здатної виконати це історичне завдання, у нинішньому складі парламенту знову не спостерігається. Але, до речі, чому доводиться ставити політикам діагноз «політиканство»? Очевидно, тому, що нічим путнім вони сьогодні не займаються. А країна вкрай гостро потребує створення й реалізації багатьох програм соціального й насамперед економічного розвитку.

4. Політика, політики без реклами жити не можуть. Тому вони себе й називають то місями, то прем'єрами, то президентами ще задовго до того, як такі повноваження їм даються народом і законом. Так, у першому сходженні Юлії Володимирівни на вершину влади були позитивні, прогресивні наміри, але вони так і залишилися лише намірами. Так само може статися й тепер. Ну хіба серйозно говорити про те, що з нового 2008 року в нас буде армія на професійній основі? Або що ми готові найближчими роками виплатити гроші за знеціненими вкладами, які в декілька разів перевищують бюджет країни? Навіщо ж так відверто брехати людям. Я, наприклад, так не можу. Можливо, тому й не політик.

Записав Микола КОСИЙ.

Згідно зі статтями 22—23 Закону Республіки Узбекистан «Про вибори Президента Республіки Узбекистан» дільнична виборча комісія по м. Києву складає список виборців і проводить ознайомлення виборців зі списком у години прийому консульського відділу за адресою м. Київ, вул. Володимирська, 16.

Голосування з виборів Президента Республіки Узбекистан по київській виборчій дільниці буде організовано 23 грудня 2007 р. з 8.00 до 18.00 за адресою Посольства Республіки Узбекистан у Києві — вул. Володимирська, 16 (стаття 30).

Ветеран! Допоможи ветеранові!

Кілька років тому ветерани Великої Вітчизняної війни, праці і військової служби, що проживають у селах Орлинівської сільської ради, організували волонтерський рух. Головна ідея народної ініціативи і зміст щоденної роботи волонтерів — в дівізі «Ветеран! Допоможи ветеранові!».

Напряцьований активістами разом із сільською радою досвід надання посильної допомоги людям похилого віку досить швидко поширився і на Севастополь. А нещодавно в Орліне вивчати досвід організації волонтерського руху приїхали представники ветеранських громадських формувань зі столиці Російської Федерації.

Фото Миколи МАГДІЧА.

На знімку: голова Орлинівської сільради Валерій Сендерович (перший праворуч) знайомить московських гостей з досвідом організації волонтерського руху в селах Байдарської і Варнаутської долин.

Сьогодні може відбутися позачергове засідання Верховної Ради

Про це заявив в інтерв'ю «Голосу України» представник БЮТ Йосип Вінський. Однак, за його словами, все залежатиме від позиції членів тимчасової президії, до якої входять представники п'яти політичних сил.

Учора, як повідомив бютівець, його фракція проводила переговори із членами президії. «Стоїть питання, як вийти з конфлікту і не порушувати Регламент», — зазначив він і додав, що бютівці прийдуть у вівторок до парламенту на 10-ту годину ранку.

Нагадаємо: головуєча на першому засіданні Верховної Ради Раїса Богатирьова закрила пленарне засідання до четверга. Проте представники БЮТ і «НУ—НС» наполягали на проведенні засідання у вівторок.

«НУ—НС» також планує прийти сьогодні на засідання, повідомив народний депутат Юрій Костенко.

Водночас він спрогнозував, що конструктивна робота парламенту, зокрема й голосування за нового Голову Верховної Ради, відбудеться у четвер. «Я, як прихильник демократичної європейської моделі українського парламенту, хотів би, щоб усі рішення у Верховній Раді ухвалювалися за участю опозиції, яка критикувала б їх, робила зауваження. Лише тоді парламент буде взірцем демократичності і принципово іншої політики, яка змінить життя в Україні на краще», — переконаний Юрій Костенко.

Партія регіонів не збирається брати участі у сьогоднішньому засіданні, сказав народний депутат Тарас Чорновіл. Щоправда, не виключає, що до кінця понеділка все може змінитися. «Немає предмету засідання, немає підписів під коаліцією, немає заради чого збиратися», — відповів він «Голосу України».

Блок Литвина і КПУ, як повідомили їхні представники Михайло Сирота та Петро Цибенко, також планують розпочати робочий тиждень з 29 листопада. «Депутати, які поїхали в свої області, навряд чи встигнуть прийти у вівторок. Тим паче

всі чули оголошення про те, що пленарне засідання відбудеться у четвер», — нагадав комуніст.

Водночас прес-служба Верховної Ради повідомила, що пленарне засідання парламенту розпочнеться 29 листопада о 10.00.

Людмила НІКІТЮК.

Із Регламенту Верховної Ради України

Стаття 19. Календарний план роботи сесії Верховної Ради

8. У невідкладних випадках у період між пленарними засіданнями під час сесії Верховної Ради на вмотивовану вимогу осіб, які, згідно з Конституцією України, мають право вимагати скликання позачергової сесії Верховної Ради, а також за пропозицією Погоджувальної ради (пункт 4 частини чотирнадцятої статті 68 цього Регламенту) Голова Верховної Ради України не пізніше як у триденний строк скликає додаткове пленарне засідання Верховної Ради. До порядку денного такого засідання включаються лише питання, розгляд яких визначено у пропозиціях про скликання такого засідання.

Із Конституції України

Стаття 83. Позачергові сесії Верховної Ради України, із зазначенням порядку денного, скликаються Головою Верховної Ради України на вимогу Президента України або на вимогу не менш як третини народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України.

Щоб коаліція була ефективною, треба змінити формат діалогу з опозицією

Блок Юлії Тимошенко збирає і систематизує дані про спроби підкупу членів фракції представниками Партії регіонів. Зокрема, на сайті БЮТ йдеться про те, що перерва до четверга у роботі Верховної Ради потрібна саме для підкупу депутатів. У Партії регіонів заяви депутата від БЮТ називають реалізацією схеми, мета якої — знайти виправдання відсутності коаліції БЮТ і «НУ—НС».

***

На думку Президента, тема імперативності в українській Конституції виписана чітко і просто. Зокрема, йдеться про те, що змінити фракцію, а разом з тим і формат коаліції через дії будь-якого депутата неможливо. Саме завдяки цьому можна говорити про демократичну коаліцію, наголошував Віктор Ющенко в інтерв'ю газети «День».

Водночас він стверджує, що найпростіша відповідь на те, якою повинна бути коаліція — демократична. Це продиктовано результатами виборів і сформувати таку більшість, на думку Президента, не складно. Він вважає, що зібрання 228 депутатів може бути абсолютно функціональним, якщо перед тим чесно дати відповіді на запити фракцій і груп. Адже керувати моделлю з перевагою в три голоси, якщо перед тим не узгодити принципи моменту, мало реально. Для того, щоб ефективно існувала «помаранчева» коаліція, на думку глави держави, треба змінити формат діалогу влада—опозиція.

***

Учора відбулося засідання політради блоку «НУ—НС». Як повідомлено на офіційному сайті «Нашої України», на зібранні розглядали питання створення коаліції демократичних сил та перспективи утворення єдиної партії на базі блоку «НУ—НС».

Однак політолог Вадим Карасьов вважає, що процес формування коаліції в парламенті шостого скликання затягується. На думку фахівця, перешкоджає цьому союзу передусім кадрове питання, оскільки ні В'ячеслав Кириленко, ні Іван Плющ не є прийнятною для всіх кандидатурою на посаду Голови Верховної Ради, зазначає експерт. І хоча Партія регіонів не відкидає можливості створення широкої коаліції, можливості для реалізації такого формату більшості поки що немає.

— Шансів на створення демократичної коаліції більше, ніж на створення широкої, але шансів, що найближчим часом буде створена демократична коаліція, теж не надто багато, — запевняє Вадим Карасьов.

На думку політолога, взагалі без коаліції Верховна Рада не залишиться, оскільки переможці виборів у цьому не зацікавлені.

***

Блок Юлії Тимошенко не підтримає жодну кандидатуру на посаду Голови Верховної Ради до

створення коаліції. Про це заявив заступник лідера БЮТ Микола Томенко.

— Якщо не буде 226 (депутатів у коаліції), і коаліція не буде проголошена, а хтось висуне Івана Плюща на посаду Голови Верховної Ради, БЮТ не дасть жодного голосу, — сказав він. — Тому що цілком очевидно, що тоді вже це сценарій безкоаліційної України.

Зі слів Миколи Томенка, до створення коаліції БЮТ не голосуватиме і за кандидатуру В'ячеслава Кириленка. Він також стверджує, що бютівці спробують переконати «НУ—НС» підтримати таку позицію.

Прес-служба Миколи Томенка поширила інформацію, в якій також йдеться про те, що, на думку політика, перший день роботи парламенту засвідчив можливість реалізації сценарію перетворення Верховної Ради шостого скликання на безкоаліційний і тимчасовий парламент. У своєму зверненні він засуджує команду Президента, яка переконала главу держави не брати участі в урочистому відкритті Верховної Ради. Для людей це свідчення того, що Віктор Ющенко не сприймає новий парламент серйозно, вважає Микола Томенко.

Експерти сумніваються, що майбутній уряд проведе глибокі реформи

Третя частина експертів вважає, що сформуватися коаліція демократичних сил у складі блоків Юлії Тимошенко і «Нашої України—Народної самооборони». Прем'єр-міністром оберуть Юлію Тимошенко. 26,7 відсотка опитаних вважають, що буде сформовано широку коаліцію на основі Партії регіонів та «НУ—НС». А Прем'єр-міністром стане компромісна постать, яка влаштовує ПР і Президента. У той же час 16,7 відсотка вважають, що парламентській партії не зможуть сформувати коаліцію, і Віктор Янукович залишиться виконувачем обов'язків глави уряду. Такі дані навели вчора на прес-конференції директор Агентства моделювання ситуацій Віталій Бала та його заступник Олексій Голобуцький.

На думку експертів, хоч би хто переміг у коаліційній боротьбі, ще одних дострокових виборів чекати не варто. В кожній з імовірних коаліцій буде представлено «НУ—НС», БЮТ і ПР. Одна з цих сил, яка не ввійде до коаліції, утворить парламентську опозицію, ПР — конструктивну, а БЮТ — жорстку.

Кожен третій з опитаних вважає, що тільки коаліція демократичних сил разом з урядом Юлії Тимошенко володітиме достатньою політичною волею і готовністю здійснити глибокі реформи політичної системи та економіки країни. Стільки ж експертів висловили думку, що жоден уряд не піде на серйозні реформи. Інші варіанти парламентської коаліції та урядів будуть більш-менш консервативні.

Хоч би який уряд буде, він орієнтуватиметься на зміцнення свого формального й неформального контролю за паливно-енергетичним та агропромисловим комплексами.

Сергій МЕЛЬНИК.

Трагедії вчать, але кривавими уроками

Україна здригнулася від надзвичайної події, що сталася у Дніпропетровську суботнім ранком 13 жовтня. Несподіваний вибух побутового газу дощенту зруйнував сорокаквартирний третій під'їзд десятиповерхового житлового будинку, забравши життя 23 громадян, що знаходилися на той час у квартирах. У списку загиблих — переважна більшість дітей і молоді. А ще до лікарень міста потрапило з тяжкими травмами 17 мешканців будинку, і за їхнє життя й досі борються медики. Місцева влада разом із центральною змогли оперативно та організовано мобілізувати всі наявні засоби й ресурси і взятися за ліквідацію руйнівних наслідків трагедії та надання психологічної, соціальної та матеріальної допомоги потерпілим, яких виявилось понад п'ятсот. Шукати причини і винних цієї трагедії — справа судових органів, але те, що з цієї трагедії ми усі маємо винести уроки, — факт незаперечний. І саме про це наша розмова з головою Дніпропетровської обласної ради, академіком Юрієм ВІЛКУЛОМ.

— Юрію Григоровичу, відомо, що ви першим із керівників приїхали на місце трагедії відразу ж після офіційного повідомлення. Вам не страшно було і що в той момент думалося?

— Страшно, але це не те слово, яким би можна передати свій душевний стан в ті хвилини масового людського розпачу, оголеного болю, руйнівної безвиході, істерики мешканців, які волали про допомогу, а ї ї ж і надати ніяк. Відчай тих людей, що опинилися в одну мить під будинком без нічого: без квартир, без майна, без своїх батьків і дітей, без надії. Криворізькі роки мого життя й роботи в такому складному гірничо-шахтному регіоні підказували головне: рятувати, якнайшвидше рятувати людей. Із цього й почалася моя перша десятидобова «вахта» на місці людського горя. Відразу ж не один десяток телефонних команд пішло в усі структурні підрозділи не лише обласного центру, а й Кривого Рогу, Павлограда, Дніпродзержинська, Марганця, Нікополя, бо втрата часу означала — втрату людських життів. Донецькі та запорізькі гірничорятувальні фахівці теж прибули до Дніпропетровська.

Ви б бачили, з якою вірою спостерігали за кожним рухом МНСників люди, що стояли навколо зруйнованого будинку. Люди чекали й вірили. Кожне врятоване життя — і дворічної дівчинки, що чекала на підвіконні, і літнього чоловіка, врятованого з-під завалів, і багатьох інших — це результат їхньої професійності, сміливості й витримки.

Треба ж так статися, що напередодні лиха, у п'ятницю, довелося бути на зборах працівників обласного управління Міністерства з надзвичайних ситуацій. З почутого там багато що задовольняло в забезпеченості підрозділів обладнанням, але були й проблеми, що роками не розв'язуються. Саме тому сесія обласної затвердила регіональну програму запобігання виникненню надзвичайних ситуацій на період до 2010 року, на виконання заходів якої з обласного бюджету тільки в 2007 році вже було придбано засобів сучасної аварійно-рятувальної техніки, обладнання, пристроїв та спорядження для порятунку людей у надзвичайних ситуаціях на 700 тис. грн. Йшлося й про додаткове фінансування в обсязі 1 млн. 800 тис. грн. до кінця поточного року. Хто ж знав, що так швидко знадобляться вміння і сміливість рятувальників.

— Якими були ваші перші дії?

— Разом з керівництвом міста, управлінні МВС, прокуратури та МЧС ми взяли на себе координацію рятувальних робіт. Завдяки злагодженій оперативній роботі всіх гілок влади вдалося терміново організувати роботу, залучити фахівців-медиків, психологів, юристів, слідчих прокуратури, господарників-харчовиків, підприємців. Часу для роздумів не було. Так само оперативно вирішувалися питання надання постраждалим тимчасового житла у го-

телях міста. Та й люди не стояли осторонь, мешканці прилеглих будинків несли теплий одяг, каву, бутерброди, ліки, пропонували перебути в їхніх помешканнях. Добродійність зігриває душі. Ми дуже вдячні Президенту України Віктору Ющенку, Прем'єр-міністру України Віктору Януковичу за моментальну реакцію на цю біду, за створення урядової комісії з ліквідації наслідків вибуху на чолі з рішучим Андрієм Клюєвим. У ній відповідально працювали міністри Нестор Шуфрич, Юрій Бойко, Володимир Яцуба, Олександр Попов, голова комітету «Держгірпромнагляду» Сергій Сторчак над ефективним розгортанням рятувальних робіт та своєчасним фінансуванням із держбюджету.

— Юріє Григоровичу, країна знає досить достатньо, навіть подробиці про хід боротьби та подолання наслідків трагедії з повідомлень українських ЗМІ, що залишилося за кадром?

— Варто подякувати журналістам, які справді надавали потрібну суспільству інформацію, об'єктивну, різнопланову, часом «гарячу» із надто суб'єктивними оцінками, відверто критичну й ми розуміли, що так і повинно бути. Будь-яке лихо завжди має полярні погляди на нього. Люди, котрі пережили страшну трагедію, не критикували владу й уряд (хоча це було б зрозумілим), а дякували усім, хто всі ці дні ділив з ними їхнє горе. Я хочу наголосити: це лихо об'єднало усі політичні сили, і жоден з тих, хто допомагав технікою, одягом, грошима, фахівцями, не спекулював на кольорі своєї партії. У цей момент ми були просто людьми, які вмюють співчувати, ділити чужий біль, допомагати, скажімо, міській аптеки безкоштовно надали необхідні ліки.

Наприклад, до школи №76, де знаходився штаб з ліквідації наслідків трагедії, з усього міста привозили одяг, предмети гігієни у кількості, що у сотні разів перевищувала необхідну, чималі суми коштів, які жертвували громадяни. Свою безплатну допомогу запропонували психологи, юристи, нотаріуси, навіть, ріелтери. Враховуючи, що люди покинули свої домівки без документів, у шкільних класах було організовано приймальні Жовтневого паспортного стола, Пенсійного фонду, податкової та соціальної служб, міського бюро технічної інвентаризації та інші.

Щодня ми зустрічалися з ініціативними групами мешканців із кожного під'їзду. З ними разом приймали невід-

кладні рішення, відповідали на гострі проблемні запитання, вирішували першочергові та невідкладні завдання...

— А все ж такі, що залишилося за кадром тих жаклих подій?

— А що залишалося за кадром? Так, ми тоді не почувли ніяких дієвих пропозицій від ВАТ «Дніпрогаз» та їхніх власників. За два дні до початку опалювального сезону стається таке лихо, а нам доповідало попереднє керівництво цієї структури, що вони нібито все зробили для недопущення подібних аварій. І конкретно ні словом про те, звідки могла взятися оця «газова» бомба і як вона спрацювала в житловому будинку? Пізніше з'ясується у ма-

лінійна до приватних рук є кроком необачним, якщо говорити чесно. За відсутності правових засад для обов'язкового чіткого та системного обслуговування газовими службами газорозподільних пунктів, якими можуть бути наслідки. Бо ж газопроводи всіх рівнів (вони були та є державною власністю), а будь-яка приватна структура, що береться їх експлуатувати, не здатна створити адекватну десятиріччями вивереній системі безпеки користувачів газом і не кваліфікується вкладати кошти у розвиток її. Вона лише економитиме на технологічному забезпеченні та обслуговуванні газових систем. З'ясувалося, що й досі відсутні договірні умови між суб'єктами господарювання.

А якщо відбулася передача в приватне управління будь-яких вибухонебезпечних об'єктів, то існують та діють інші закони України, що передбачають обов'язкове страхування відповідальності користувача такими об'єктами. Мова тут не тільки і не стільки про компенсацію збитків постраждалим, а, головним чином, про систему контролю фахового, обов'язково незалежного страхового підприємства. Вона не допустить будь-яких по-

3 постраждалими, повторюсь, була вся Україна. Десять мільйонів гривень виділив фонд Ріната Ахметова «Розвиток України». Таку суму переказав і благодійний фонд Віктора Пінчука. Дніпропетровська організація БЮТ — 3,5 млн. грн. ТОВ «Газекс менеджмент» передав сім'ям, які втратили своїх близьких, по 500 тис. грн. за кожного померлого. Крім того, газівники за підписаною угодою забезпечують Дніпропетровську обласну клінічну лікарню ім. Мечникова, яка першою прийняла поранених з місця катастрофи, обладнанням на п'ять мільйонів гривень для надання екстреної і невідкладної допомоги постраждалим на території цієї області під час аварій, ДТП чи інших трагічних випадків. Ще один мільйон гривень — перераховано на закупівлю нового обладнання для кухні та ідальень, ремонту приміщень тощо для середньої школи №76, де розміщувався громадський штаб ліквідації трагедії. Сесії міської та обласної рад своїми рішеннями скасували податки на кошти, що їх одержували потерпілі від держави та благодійних фондів.

Станом на п'ятє листопада постраждалі отримали на свої особисті рахунки понад 162 млн. 690 тис. грн. По втраті майна, за рахунок коштів, виділених державою, виплачено компенсації власникам 119 квартир зруйнованого будинку №127 та приватного будинку №98 по вул. Мандриківській на загальну суму 3 млн. 511 тис. 366 грн. Найближчим часом буде розподілено ще понад 1,6 млн. грн. Добровільно відмовилися від майнового відшкодування мешканці 32 квартир першого та другого під'їздів. А власники квартир 64, 70, 117 та 160 ще не надавали заявок на відшкодування, бо знаходяться за межами України.

Хочеться особливо зазначити, що на рахунок управління праці та соціального захисту населення виконкому Дніпропетровської міськради всі благодійні внески, що надходили майже зі всіх регіонів України, акумульовано на суму 11 млн. 830 тис. 21. грн. З них — направлено на

цільову матеріальну допомогу 16 постраждалим — 66 тис. 902 грн. 16 коп.; для постраждалих, а таких сім, котрі мають явні ознаки інвалідності, — 916 тис. 300 грн.; ще семи постраждалим, котрі проходять курс лікування в медичних закладах — 229 тис.; мешканцям 160 квартир зруйнованого будинку та житлових будинків приватного сектору №№96, 98, 98-А у рівних частках розподілено суму — 5,221 млн. грн.; на погашення матеріальних збитків від втрати майна, на ремонт осель мешканцям приватного сектору — 540 тис. грн. Решта суми залишилася в резерві, який у подальшому буде розподілений потерпілим.

— Дякую вам, Юрію Григоровичу, за розмову і бажаю, щоб таких сумних тем для інтерв'ю більше не траплялося.

— Я ширю у це вірою. А ще я хочу, користуючись нагодою, подякувати всім громадянам України, котрі не залишилися осторонь трагедії, що сталася на Дніпропетровщині, і людям, котрі протягом трьох тижнів були поруч з мешканцями зруйнованого будинку. Працівникам усіх обласних і міських структур, які допомагали їм відновлювати втрачені документи та оформлювати нові. Вчителям середньої школи №76, які допомагали організовувати роботу штабу. Медикам, які своїм професіоналізмом повернули до життя поранених внаслідок вибуху газу. Рятувальникам, котрі, ризикуючи власним життям, розбирали завали, даючи надійдним на врятування тих, хто знаходився під уламками. І, безумовно, жителям будинку, які проявили витримку і розуміння ситуації.

Президент України Віктор Ющенко своїм указом нагородив 15 представників Дніпропетровщини вищими державними нагородами. Одного з них — Олександра Васильевича — посмертно, який ціною власного життя вберіг людей від ще більшої катастрофи. Жителі Дніпропетровщини звертаються і до мене особисто щодо клопотання обласної ради про відзначення державними нагородами міністра з питань надзвичайних ситуацій Нестора Шуфрича та міністра з регіонального розвитку та будівництва Володимира Яцубу, які з першого дня забезпечували оперативні роботи на місці катастрофи. Таке звернення подано до глави держави. Організаторська самовідданість і мужність у прийнятті відповідальних рішень заслуговують на державні відзнаки, бо також є складовими трудового подвигу цих урядовців.

Розмовляв Михайло СКОРИК.
Дніпропетровськ.
Фото прес-служби облради.

Юрій Вілкул (другий зліва), Нестор Шуфрич та Володимир Яцуба зустрічаються з постраждалими коло зруйнованого будинку №127 по вул. Мандриківській.

теріалах слідства облпрокуратури, спантеличені мешканці телефонували до міської газової служби, скаржились на незрозумілу їм поведінку газових плит у своїх квартирах. Під час включення газового пальника ті «фонтанували» вогнем. Непокійна й насичена «присутність» запаху газу в будинку. Але швидкої реакції на телефонні звернення громадян, на жаль, міські газівники не проявили. Була одна рекомендація, відчиніть квартирки й провітруйте.

Отже, на сьогоднішню головна версія біди — некероване збільшення в газовій магістралі тиску. Виходить, що останніми роками ми «забули», що повинна існувати чітка система навчання користувачів газом, обов'язкова для виконання система контролю, безпеки та суворого нагляду за дотриманням цих вимог, яка б унеможливила будь-які випадки. Справді, як могло статися, що газові мережі низького тиску, котрі ми живиться вся комунальна сфера, не відреагували на суперпертис і не відключили системою захисту той бо ж зруйнований будинок на вулиці Мандриківській, 127? То був перший гіркий урок.

Наступне. Передача державою таких важливих структур, як «Дніпрогаз», в управ-

рушень, так як вона відповідає власними коштами за недбалість застрахованої особи. Це теж не було зроблено. І за що бездіяльність винним належить відповідати.

І ще одне. Ми стали свідками вражаючої відчайдушності, мужності (це не патетика) наших рятувальників у ті трагічні години. Дійсно, трагедії вчать, але кривавими уроками.

— Пане голово, українці щедри не тільки в радості, але й у біді. Ваша оцінка людської підтримки потерпілих і стану справ із виплатами за втрачені квартири та майно?

— Ми, безумовно, зверталися до підприємств, організацій, установ і всіх жителів області підтримати постраждалих та жертв трагедії, але, мабуть, цього можна було й не робити. На терміново відкриті рахунки в Ощадбанку та у обласному казначействі гроші почали надходити вже у день лиха. Свої одно- та дводенні заробітки постраждалим від вибуху газу перераховували підприємства і установи Дніпропетровщини, обласні й міські ради, громадські організації. Скажімо, обласна прокуратура переказала односторонній заробіток — 54 тис. 500 грн. Уряд країни виділив 94 млн. грн.

Р. S. Коли це інтерв'ю готувалося до друку, в деяких російських ЗМІ з'явилася інформація про нібито байдужість місцевої влади щодо обслуштування та виділення обіцяних коштів для постраждалих від вибуху газу у Дніпропетровську. Оксана Звагольська з кв. 28 першого під'їзду зруйнованого будинку так прокоментувала публікації: «Це сором. Ми не знаємо, якими словами віддячити владі за допомогу. Де б ми були зараз і на що б жили, якби не ця підтримка. Ми дійсно у своїх заявах добровільно відмовилися від компенсації за майно, бо нам дали можливість винести з квартири усе — і меблі, і особисті речі, і квіти...» Її сусідка Ганна Макаренко також додала: «Я з усією відповідальністю скажу, що на нас ніхто не тиснув, аби ми відмовилися від компенсації. Влада виконала всі обіцянки: ми отримали кошти за втрачене житло і зараз розглядаємо кілька варіантів придбання житла...» Отож, як мовиться, кому біда, а комусь хочеться придумувати недостойний такої трагедії чорний піар.

Прес-служба прокуратури Дніпропетровської області повідомила, що закінчено слідство у кримінальній справі, порушеній 13 жовтня 2007 р. за фактом вибуху газу в буд. 127 по вул. Мандриківській. Обвинувачуваним у службовій недбалості, що спричинила тяжкі наслідки (ч.2 ст.367 Кримінального кодексу України), генеральному директору, його заступникові та головному інженерові запрожує позбавлення волі до 5 років із позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років. Після ознайомлення з матеріалами справи потерпілих, обвинувачуваних та їхніх захисників її буде направлено до суду.

Україна заборонила ввезення з Саудівської Аравії птиці і продуктів з неї (УНІАН)

■ У НОМЕР

Багатодітна сім'я отримала у подарунок п'ять комп'ютерів

Житомирщина. П'ять комп'ютерів отримала від Президента України багатодітна сім'я Нарбутів із Попільні. Тетяна Миколівна, яка цього року удостоєна звання «Мати-героїня», та її чоловік Вадим Едуардович — електроварник місцевого господарства — виховують десятох дітей. Віктор Ющенко побував у цій родині, коли відкривав у селищі пам'ятник жертвам голодомору та політичних репресій. Тоді він привіз їм у подарунок холодильник і пральну машину. Спілкуючись, довідався, що діти дуже прагнуть до знань і мріють про комп'ютер. Президент вирішив, що такий великий родині одного комп'ютера буде замало, і вже за кілька днів передав цілий комп'ютерний клас.

Олексій КАВУН.

■ ФОТОФАКТ

Чи не найбільша в Україні колекція кактусів (1200 рослин), яку доглядає Валерій Дударов, знаходиться в теплицях обласного об'єднання «Віноблагроліс».

Фото Олександра ЛАПІНА (Укрінформ).

Євро-2012 підвищив попит на будівельників

Для багатьох людей з обмеженими фізичними можливостями жити повноцінним життям — означає працювати. В останні роки наша держава змінила ставлення до інвалідів: формальне бронювання 4% робочих місць на виробництві поступово перетворюється на реальну можливість співвітчизникові, що має групу інвалідності, одержати роботу.

Днями у Львові в Міжрегіональному центрі соціальної, трудової, професійної і медичної реабілітації інвалідів пройшов ярмарок вакансій для людей з обмеженими фізичними можливостями. На ньому 28 роботодавців запропонували більш як 100 вакансій для інвалідів. За словами директора Львівського обласного центру зайнятості Михайла Хмеля, насамперед йшлося про конкурентоспроможні професії і всіляке сприяння у працевлаштуванні. Про появу актуальних на ринку праці вакансій для інвалідів негайно повідомляється медико-соціальним експертизам області. Цього року послугами обласного центру зайнятості скористалося близько 700 інвалідів, майже 300 з них одержували допомогу у зв'язку з безробіттям. Згідно зі змінами в законі, сьогодні інваліди, котрі хочуть працювати, можуть стати на облік у центрі зайнятості, отримати статус безробітного. А ті, хто працював раніше, мають право і на допомогу у зв'язку з безробіттям незалежно від соціальної пенсії.

Гострою проблемою ринку праці для західних регіонів залишається трудова міграція. На відкритті у Львові Будинку праці директор державного центру зайнятості Володимир Галицький заявив, що гідна зарплата, стабільність у країні, якість і безпека життя можуть повернути українців на батьківщину з закордонних заробітків. Це одне з пріоритетних напрямів роботи служби зайнятості. Експерти прогнозують у регіоні велику затребуваність робочої сили (особливо будівельних спеціальностей) у зв'язку з проведенням Євро-2012.

Ольга ВІТЕР.

Рішення про вступ України до СОТ буде ухвалене цього року, до ухвалення рішення щодо Росії, — заявив заступник міністра економіки Валерій П'ЯТНИЦЬКИЙ (УНІАН)

Ми підемо своїм шляхом

Президент заявляє, що шахти закривати не має наміру, і країна продовжить видобуток вугілля

На цілком конкретне запитання, піде Україна британським шляхом і закриє всі шахти, щоб уникнути смертей, чи польським — буде максимально модернізувати шахти з тією самою метою, Президент України Віктор Ющенко відповів: «Для України вугільна галузь — це перспективна галузь. Україна займатиметься видобутком вугілля». Про це глава держави заявив в інтерв'ю каналу «1+1».

На повторне запитання, то який український шлях збереження життя шахтаря, Віктор Ющенко підкреслив необхідність «лібералізувати всі економічні відносини, насамперед цінові, що стосуються вугільної галузі». «Ми не повинні сьогодні вугілля по демпінгу продавати всередині країни. Вугілля має свою ціну. Зараз ми її не показуємо. А отже, недофінансовуємо шахтаря і шахти. Що таке недофінансовуємо шахтаря і шахти? Очевидно, це зокрема і техніка безпеки», — вважає Ющенко.

Він також висловив переконання, що шахти повинні бути у приватній власності, а не в державній. «Жодна країна не володіє шахтами. Це предмет приватного бізнесу. Держава задає правила, умови, вимоги до організації цього бізнесу», — додав Президент. Ющенко також зазначив, що є техніки модернізації шахт. «Хоч як дивно, те,

що зробила шахта Засядька у модернізації цієї частини технології, — це більше, ніж усі шахти України разом узяті», — сказав він.

Хотілося б нагадати, що на шахті імені Засядька від вибуху 18 листопада загинуло 100 гірників. А загалом на цій наймодернізованішій, за словами Президента, шахті з урахуванням останнього вибуху сталося п'ять нещасних випадків, що вже забрали життя 238 гірників... Найближчим часом «Голос України» пла-

нує опублікувати серію матеріалів, присвячених ситуації в гірничодобувній галузі. Можливо, керівництво країни дізнається для себе багато нового і від висловлювання співчуттів перейде до реальних дій.

На знімку: далеко не всім гірникам вдається дожити до такого віку, як 90-літньому Онисимові Спиридоновичу Удовиченку із шахтарського селища Лотикове в Луганській області.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Замість просвіти — спотворена реальність

(Початок на 1-й стор.).

Пікетувальники стверджують: канал регулярно протиставляє населення Західної України, яке називає «бандерівцями», «російському» — Південному Сходу. До того ж поширює «антинаукове за змістом і хамське за формою трактування української історії».

— Коли нас, українських націоналістів, ведучи каналу називають вилупками та іншими словами, які навіть не

хочеться повторювати, то виникає цілком адекватна реакція — вимагати припинити діяльність того каналу, — обурюється представник Комітету захисту прав телеглядачів Дмитро Лінько.

Тим часом на роботу прямує голова Напроди теле- і радіомовлення Віталій Шевченко. За встановленням унітазів його не помічають. Утім, вже за годину в присутності журналістів пікетувальники передають йому звер-

нення з вимогою позбавити канал ліцензії. На обличчі керівника Напроди — ні краплі здивування: виявляється, він уже давно стежить за роботою одеської телекомпанії.

— У нас з цією телекомпанією — довга історія, ми вже висловлювали свою позицію щодо їхніх передач, і вони вносили певні зміни до свого мовлення, однак усе повторюється. Ролики, що викликали обурення мешканців, ми надіслали

до правоохоронних органів, сподіваючись на те, що з їхнього боку буде певна реакція у плані дотримання законодавства. На жаль, чітких оцінок ми від них не одержали і будемо реагувати самі, — запевнив Віталій Шевченко.

За його словами, уже на початку грудня проведуть перевірку, і якщо телевізійники не виправляться, канал таки позбавлять ліцензії.

Наталія ОВДІСНКО.

■ МЕДИЦИНА

«Швидка» поїде швидше

Одразу три новенькі машини швидкої медичної допомоги отримала громада Кам'янець-Подільського. Їхня презентація відбулася перед міськрадою. Дві придбано за кошти міського бюджету, а третю подарувала обласна влада. Парк цієї служби не оновлювався майже десять років, за винятком подарованої торік меценатом «Газелі».

В області дедалі більше звертають увагу на стан охорони здоров'я в Кам'янці-Подільському. Адже тут зручно лікуватися й мешканцям кількох сусідніх районів. Ідея створити регіональний діагностично-реабілітаційний центр, щоб люди не їхали за сто кілометрів до обласної лікарні, нині набирає реальних обрисів. Для цього придбано цифровий рентгенокомплекс, готується відкриття відділення гемодіалізу. Ці новачки обійдуться в два мільйони гривень.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область. На знімку: громаді міста — три авто, а головному лікарю станції «швидкої» Мирославу Коломню заслужену нагороду вручив начальник обласного управління охорони здоров'я Микола Янчук.

Фото автора.

Крим бореться за інвестиції

(Початок на 1-й стор.).

Форум довів, що бізнесмени готові вкладати кошти в економіку Криму, але передусім вони повинні мати повну інформацію про об'єкти інвестування. Гості високо оцінили випущений урядом автономії практичний посібник «10 кроків назустріч інвестору», мета якого — надати практичну допомогу представникам ділових кіл.

Активізують інвестиційний процес і конкретні пропозиції кримчан. Сформовано банк даних майже ста інвест-проектів підприємств півос-

трова. На його основі випущено збірник, орієнтований як на вітчизняного, так і на іноземного інвестора. Завершується створення й спеціального універсального кримського електронного реєстру інвестиційних пропозицій, проектів та інвест-майданчиків. Ці пропозиції та проекти невдовзі будуть розміщені на компакт-диску, у мережі Інтернет, а також увійдуть до різних презентаційних збірників серії «Крим інвестиційний».

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Перевізники ігнорують закон

Проїзд у львівських маршрутках подорожчав з гривні до півтори

Міська влада кваліфікувала підвищення тарифів як свавілля, адже перевізники ігнорували і закон, і процедури. Стрибкові цін передувала акція водіїв маршруток, яку місцеві можновладці також називають незаконною: пікетувальники заблокували одну з центральних вулиць Львова, щоб у такий спосіб задекларувати свою «точку зору» на невивідні тарифи.

Перший заступник міського голови Львова Олег Синютка оприлюднив позицію влади: — Підвищення ціни за проїзд є незаконним та необґрунтованим. Цим перевізники порушують закони «Про автомобільний транспорт» та «Про місцеве самоврядування». Щоб змінювати порядок цін, необхідне погодження місцевих органів влади. Нині його немає. Ми розглядатимемо це пи-

тання тільки при покращенні якості перевезень.

Міська влада звернулася в Антимонопольний комітет, у Державну інспекцію контролю за цінами, в прокуратуру, у відділ боротьби з економічними злочинами та інші інституції. Управління транспорту і зв'язку готує письмові попередження для перевізників про розірвання угод.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

■ ФОТОФАКТ

Закінчується осінній призов до лав Збройних сил України.

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

Споживачі стали менше користуватися газом

У Полтаві, на розширеному засіданні колегії облдержадміністрації, розглядали питання про стан розрахунків за спожиті енергоносії.

Як поінформував начальник Головного управління промисловості та розвитку інфраструктури облдержадміністрації Тарас Ткаченко, за підсумками січня—жовтня розрахунки за спожите блакитне паливо в цілому по області становили 97,8 відсотка. У тому числі безпосередньо населенням оплачено 96,3 відсотка спожитого газу. Занепокоєння представників влади викликає становище з розрахунками мешканців Полтави, Кременчука та Полтавського району. Найкраще розраховуються за газ Лохвицький, Карлівський, Шишацький райони.

Також проблемою є заборгованість теплопостачальних та житлово-комунальних підприємств області. На початку цього місяця вона сягнула 10,6 мільйона гривень. А з урахуванням боргів минулих років — 33,9 млн. Водночас споживачі зменшили обсяги використання природного газу. Щодо розрахунків за електроенергію, то від початку року вони становлять 101 відсоток.

Дмитро СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

Російська виборча кампанія вийшла на фінішну пряму

2 грудня в Росії відбудуться парламентські вибори. В останні вихідні перед волевиявленням росіян у Москві пройшли відразу кілька мітингів. Комунисти на Тверській дарували «Правду», активісти руху «Наші» водили хороводи, а опозиціонери з «Іншої Росії» спробували провести «Марш незгодних», який був жорстко розігнаний ОМОНом.

Акція опозиції відбулася в суботу вдень на площі Академіка Сахарова. На мітинг прийшло майже дві тисячі чоловік. У резолюції мітингу говорилося, що вибори «не відповідають принципам демократії, а їхні результати не є наслідком прямого волевиявлення громадян». Автори мали намір віднести документ у ЦВК. Однак біля станції метро «Чисті Пруди» дорогу їм перепинив ОМОН. Правоохоронці затримали Гаррі Каспарова, якого засудили на п'ять діб арешту за непокору співробітникам міліції. Загалом, за даними організаторів

мітингу, було затримано майже 30 осіб, однак усіх їх відпустили.

Опозиція спробувала також провести «Марш незгодних» у Петербурзі. Однак іще вранці, після проведеного в петербурзькому відділенні «Яблока» брифінгу для преси, практично всі організатори «Маршу незгодних» були заарештовані. Проте «незгодні» рушили в напрямку Дворцової площі, де на них чекали поливальні машини, керовані співробітниками міліції, заграбовані автофургони і порожні автобуси. Група молодих людей рішуче пішла вперед, скандуючи: «Це наше місто!». Омонівці завдали удару у відповідь кийками і ногами. А потім затримали всіх підряд, зокрема групу туристів з Південної Азії, котра опинилася поряд, а також лідерів УПС Бориса Немцова і Микиту Бєлих. Утім, політиків за півтори години відпустили.

Вл. інф.

Зухвала втеча з харківського слідчого ізолятора

Рецидивіст, напавши на охоронця, виліз на дах одного з корпусів і втік на волю. Злочинця досі не знайдено. Ця НП, на думку правоохоронців, може стати серйозним приводом для зміни керівництва слідчого ізолятора.

Раніше судимого і звинувачуваного у скоєнні серії серйозних злочинів втікача Олександра Замазія було заарештовано торік у грудні. Він був організатором голосного злочину — викрадення бізнесмена і його 19-літнього сина. Підприємця він відпустив по гроші — йшлося про двісті

тисяч доларів, — а його сина прикував наручниками до дерева в лісі. Юнака знайшли тільки після того, як бізнесмен викинув у домовленому місці пакет із грошми. У міліцію, за даними слідства, чоловік звернувся не відразу, але в ході оперативних дій злочинця і його спільників було затримано.

Олександр Замазій був відразу охарактеризований як такий, що «схильний до втечі». Під час одного з допитів він спробував захопити в заручники співробітника УБОЗу. Але тоді план зірвався. А нині задуману втечу йому

вдалося здійснити в СІЗО. Під час прогулянки, коли інспектор уже заводив ув'язнених до камери, Замазій, котрий ішов останнім, ударив заточкою охоронця по руці й утік.

За фактом втечі зі слідчого ізолятора прокуратурою області порушено кримінальну справу, розглядається питання недбалості і можливої вини співробітників СІЗО. Це вже четверта втеча з харківського ізолятора за період його існування ще з дореволюційних часів.

Микола КОСИЙ.

Харків.

У зоопарку народилося двійко левенят

У Рівненському зоопарку нещодавно народилося одразу двійко левенят, яких назвали Юною та Ахіллом. Малята мають гарний

апетит, тож ростуть, як на дріжджах, вже доглядачка хижих тварин Любов Мазуркевич.

— Леви — вільнолюбні тварини, — розповідає ветеринар зоопарку Марія Кривуша, — і перебування у вольєрі кардинально змінює їхню поведінку. Левиці часто тільки проймаються неволею і впадають у тугу, що довіку з левами не живаються. Цілковита протилежність таким — левиця Ялта, яку до Рівного привезли з однойменного міста. У цієї трирічної кішки окіт був перший.

Євген ЦИМБАЛЮК.

Рівненська область.

На знімку: ветеринарний лікар зоопарку Марія Кривуша та доглядачка хижих тварин Любов Мазуркевич переконані: левенята люблять, коли їх ніжать на руках.

Фото автора.

До книги рекордів Гіннесса на величезному верблюді...

Мешканцям мароканського атлантичного міста Сафі пощастило скуштувати найбільше у світі барбекю. Таке свято для них влаштував французький шеф-кухар Крістіан Фалко, загрилювавши за давньою мароканською традицією 550 кілограмів м'яса верблюда, щоб здобути черговий рекорд у книзі Гіннесса за найбільший у світі гриль. Для задоволення апетиту 500 запрошених на вечерю кухареві знадобилося майже 3 тонн дров, 15 літрів олії і аж 15 годин часу.

За словами 63-річного Крістіана Фалко, завдяки своїй ініціативі він прагнув відродити столітню традицію, коли мароканський монарх частував свій народ грилем з верблюда. Шестикратний володар рекорду Гіннесса, Крістіан Фалко став відомим у 1996 році, приготувавши на грилі найбільший у світі шматок яловичини вагою 985,5 кілограма.

Альбіна КРАСНОДЕМСЬКА.

Марокко.

■ СВІТ КОРОТКО

СЕРБІЯ

Заключний раунд переговорів щодо Косово

Учора в замку Вайкерсдорф, розташованому в курортному місті Баден під Віднем, почався заключний раунд переговорів між Белградом і Приштиною про статус Косово за посередництва представників Росії, ЄС і США. Делегацію Белграда очолили президент Сербії Борис Тадич і прем'єр-міністр Воїслав Коштуница, а Приштини — крайовий президент Фатмир Сейдіу, чинний глава косовського уряду Агім Чеку і його спадкоємець Хашим Тачі, що здобув перемогу на недавніх виборах у Косово.

Белград має намір запропонувати краєві широко автономію за прикладом Гонконгу або Аландських островів із правом перегляду умов через 20 років, заявив Борис Тадич. Він висловив упевненість у можливості компромісу з урахуванням позиції Белграда. Тим часом, як заявив Хашим Тачі, «у рамках Сербії не може бути ані автономії, ані федерації, ані конфедерації».

ФРАНЦІЯ

Заворушення на околиці Парижа

Кілька десятків осіб закидали пляшками із запалювальною сумішшю поліцейську дільницю на північній околиці Парижа, одного поліцейського поранено. Юрба молодих людей підпалаила кілька автомобілів і сміттєвих баків. За припущеннями, спричинив ці дії інцидент, що стався в неділю, коли двоє молодих людей загинули під час зіткнення мотоцикла з патрульною машиною в місті Вільєль-Бель.

ІРАК

Убито родину редактора опозиційного інтернет-видання

Невідомі розстріляли 11 родичів головного редактора опозиційного інформаційного інтернет-сайта, що висвітлює політичні події в Іраку. «Учора вранці четверо озброєних людей напали на будинок моєї родини в Багдаді. Усіх, хто був удома, вбито: двох моїх сестер, їхніх чоловіків, їхніх семеро дітей віком від п'яти до десяти років», — повідомив журналіст Діа аль-Кавваз, який уже 20 років живе в Німеччині. Видання, що виходить арабською мовою, відоме критичною спрямованістю стосовно уряду прем'єр-міністра Іраку Нурі аль-Малікі, а також засудженням американської окупації.

У Тернополі з 1 грудня проїзд у таксі подорожчає на 25—33 відсотки (УНІАН)

У Миргороді виділено земельні ділянки під вісім нових санаторіїв-пансіонатів (Укрінформ)

■ АКТУАЛЬНО

Відмова від маркування ГМ-продуктів віддаляє нас від Європи

Як уже повідомляв «Голос України», минулого тижня уряд скасував свою постанову «Питання обігу харчових продуктів, що містять генетично модифіковані організми». Отже, документ, яким з 1 листопада передбачалося обов'язкове маркування харчових продуктів, в яких вміст ГМО перевищує 0,9 відсотка, і запроваджувалася заборона ввезення, виробництва та реалізації харчових продуктів, призначених для дитячого харчування, що містять генетично модифіковані організми, так і не набув чинності.

Тепер у Кабміні переконують, буцімто маркування запровадять одразу після вступу України до СОТ. Хоча раніше у Міністерстві економіки запевняли, що питання обігу таких харчових продуктів має бути врегульоване до моменту інтеграції.

Прогресивні науковці саме тепер закликають до активної участі громадські організації та журналістів. А післязавтра у Києві плановано проведення прес-конференції з цього приводу. Напередодні події доцент кафедри біохімії та екології харчових виробництв Національного університету харчових технологій Олексій Ситнік прокоментував «Голосу України» скасування постанови. За його словами, це рішення відображає справжні інтереси чиновників. Поза сумнівом, це серйозне порушення прав вітчизняних споживачів на користь західних виробників та постачальників ГМО і ГМ-продуктів. Складається враження, що деякими посадовцями та цілими міністерствами керують не державні інтереси, а виробники ГМО та їх гроші. Інакше, як пояснити ту беззастережну запопадливість, з якою можновладці намагаються скасувати маркування таких продуктів. Невже це ми так хочемо в ЄС? Але саме до Європейського союзу нас ніхто й не візьме без маркування генно-модифікованих продуктів. Там скрізь воно обов'язкове. Це факт. В європейських супермаркетах для ГМО відведена окрема полицка. Окрім того, вони значно дешевші й їх погано розкуповують. Тому таке рішення не лише злочинне щодо українського аграрного сектору, а й просто безглузде. Тепер далі. Невже СОТ категорично забороняє маркування ГМО? І це не відповідає дійсності, адже положення Світової організації торгівлі дозволяє приймати рішення на національному рівні, в тому числі й стосовно маркування ГМО та ГМ-продуктів (приклади Європи та Аляски вельми промовисті). Отже, чиновники просто кажуть неправду, посилячись на СОТ. А деякі члени цієї міжнародної структури до того ж намагаються застосувати до країни подвійні стандарти, і це ми не вправі допустити. Кому ж така ситуація насправді вигідна? Відповідь, підсумовує Олексій Ситнік, одна — іноземним біотехнологічним корпораціям та концернам, які давно поставили виробництво ГМО на комерційну основу, а також добре профінансованим чиновникам та окремим вченим, які так захищають «науковий прогрес». У планах деяких виробників генно-модифікованих організмів — максимальна монополізація світового ринку через усунення регіональних виробників немодифікованих культур (в тому числі — українських), поширення біотехнологій, які не є безпечними, не є економічно вигідними таким країнам, як наша, рівно як й екологічно неприйнятними.

За якнайшвидше маркування харчів, які містять ГМО, виступає й Всеукраїнська екологічна ліга. У коментарі цієї громадської організації значиться, що лобісти ГМО-продуктів таки досягли свого. І надалі від українців приховуватимуть інформацію про вміст трансгенів у продуктах харчування. Скидається на те, що з нас просто роблять піддослідних гризунів. Постанову скасовано урядовим рішенням, йдеться у розповсюдженій екологами інформації. Отже, ГМО-лобісти вийшли на найвищий рівень. Як їм треба було «занести» аргументи і скільком високим посадовим особам їм треба було «запропонувати», щоб переконати можновладців у неважливості питання здоров'я всієї нації. Яким батьком чи матір'ю треба бути, щоб чиновницькі тимчасові вигоди перемогли природне здорове почуття тривоги за долю своїх дітей та онуків.

До речі, у червні цього року міністри сільського господарства 27 країн—членів Євросоюзу на зустрічі затвердили директиву ЄС про біопродукти. Там сказано, що з 2009 року їх виробники будуть обов'язково випускати такі харчі під загальноєвропейським маркуванням, на якому буде вказано місце виробництва товару.

Звідси запитання: чи йдемо ми до Європи, чи нас знову збивають на манівці?

Галина КВІТКА.

«Ймення зла — геноцид»

(Початок на 1-й стор.).

Усім нинішнім апологетам сталінізму я кажу прямо і твердо: ваші спроби приречені, виправдання немає і не буде, покайтеся за свій гріх...». Президент зачитав страшні свідчення людей, які пережили голодомор. І ці спогади, і вся трагедія нашого народу — це застереження для всіх націй світу. Застереження, яке справді потрібніше не мертвим, а живим.

У скорботній ході від Софійської площі до Михайлівської — свідки бенкету голодної чуми, глава держави, урядовці, дипломати, політики, громадські й релігійні діячі, представники всіх регіонів України. Від кожної області запалену свічку підносять до Пам'ятного знаку «Жертвам голодомору» (на знімку). Тут, у цьому морі полум'я від 1933 свічок — уся Україна «від Сяну до Дону» — з болем, горем і сльозами, що, сама бачила, котилися з очей хлопців і дівчат, найтиповіших, за зовнішніми ознаками,

представників сучасного несентиментального покоління.

Панахиду за жертвами голодомору в Софійському соборі спільно відправили представники традиційних українських конфесій. Загальнонаціональна хвилина мовчання і запалені на підвіконнях свічки доєднали до учасників акції на Михайлівській площі мешканців найвіддаленіших куточків країни. Всіх, хто не забув. І хто не простив.

Наступний рік указом Президента оголошено роком пам'яті жертв голодомору 1932—1933 років. Це — офіційно. А в суто неформальному сенсі — бути за совістю Людиною чи ні — обиратимемо ми самі. І від цього вибору залежить не ставлення до минулого — наше майбутнє. «Я прошу в Господа дати нам силу, щоб повернутися до самих себе...» Помолімося за це всією різноконфесійною й атеїстичною громадою — справжні, ми переможемо...

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Цей біль, як генетична пам'ять

Минулої суботи по всій Запорізькій області біля пам'ятників та пам'ятних знаків жертвам політичних репресій і голодоморів пройшли масові траурні церемонії. В обласному центрі кількатисячна колона вирушила з площі Фестивальної проспектом Леніна до вулиці Держинського. Дорогу їм освітлювали виставлені у вікнах будинків поминальні свічки. Після мітингу-реквієму людська ріка потекла до пам'ятного знаку жертвам політичних репресій і голодоморів, де вже не було куди й квіти класти — їх клали просто на асфальт, і де полум'я свічок злилося в єдине саяво людської пам'яті, повідомляє власкор Микола МАНЬКО.

У Вінниці напередодні 75-х роковин голодомору видано книгу «Голод та голодомор на Поділлі 1920—1940 рр. Збірник документів та матеріалів». Засекречені донедавна документи свідчать, що з 20-х по 40-ві роки минулого століття подільських селян морили голодом навіть тоді, коли тут були гарні врожаї. Голодною смертю лише протягом 1946—1947 років померли 35 тисяч подільців. Тоді у райони, які найбільше потерпіли від природного лиха, з обком партії направляли директиви з рекомендацією використовувати в їжу... пірий, інформує власкор Віктор СКРИПНИК.

Хоча на Закарпатті голодомору в 1932—1933 роках не було, на вшанування пам'яті безневинно убієнних у краї відбулися молебні.

— В області проживають чимало очевидців трагедії, — каже начальник управління з питань внутрішньої політики ОДА Василь Цебрик. — Це переважно ті, хто свого часу переїхав сюди із «голодних» областей. Уже встановлено 520 таких людей. Хоча вони жодного офіційного статусу та пільг не мають, 116 вже отримують соціальну допомогу від влади, 157 — матеріально, інформує наш власкор Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Мітинг-реквієм відбувся і в Донецьку. Присутні вшанували пам'ять жертв голодомору 1932—1933 років хвилиною мовчання, а священнослужителі різних конфесій відслужи-

ли молебен за душі невинно загиблих громадян. За свідченням істориків, від голоду в області загинули понад 100 тисяч осіб. Потерпали і промислові міста (Донецьк, Маріуполь, Горлівка, Харцизьк, Ясинувата), і сільськогосподарські райони. Напередодні сумних роковин пам'ятні хрести та дошки були встановлені в Олександрівському, Володарському, Великоновосілківському, Костянтинівському районах та місті Сніжному, передає власкор Ліна КУЩ.

У храмах Івано-Франківської області пройшли богослужіння та панахиди за жертвами голодоморів і політичних репресій. На Вічевому майдані обласного центру згадали події тих часів їх очевидці. Учасники скорботних заходів жалобною ходою пройшли до меморіального скверу, де поклали вінки із житніх і пшеничних колосків до Символічного хреста, передає власкор Дарина НАЗАРЧУК.

Волинь обминули голодомори, однак пам'ять про ті роки живе в спогадах старожилів. Газети тодішньої Польщі писали про страшну бідлу, яка прийшла в 1932—1933 роках у Радянську Україну. Були й намагання допомогти своїм братам з Наддніпрянщини, але безрезультатні. Тодішній комуністичний режим СРСР не допускав жодних продовольчих посилко в Україну. А в 1946—1947 роках Волинь прийняла і нагодувала сотні тисяч біженців зі сходу і півдня країни. У суботу в Луцьку відбулася скорботна хода від Театральної до Замкової площі, у якій, а також мітингу-реквіємі взяли участь кілька тисяч людей, повідомляє власкор Микола ЯКИМЕНКО.

Миколаївська область — одна з тих, що найбільше постраждала від голодомору. Як зазначив голова облдержадміністрації Олексій Гаркуша, лише 1962 року тут відновилася та кількість населення, яка була 1931-го. В суботу в Николаєві пройшла скорботна хода. Близько 11 тисяч людей узяти участь у поминальному молебні біля пам'ятного знаку жертвам голодомору, інформує власкор Олена ІВАШКО.

В управлінні СБУ в Кіровоградській області запалено Свічу пам'яті і презентовано книгу «Розсекречена пам'ять: Голодомор 1932—1933 років в Україні в документах ГПУ—НКВД». Видання створено Службою безпеки України за матеріалами галузевого державного архіву. У презентації взяв участь письменник і краєзнавець Василь Бондар, який багато років збирав спогади жителів Кіровоградщини та вивчав архівні матеріали. У Кіровограді один примірник унікальної книги зберігатиметься в Управлінні Служби безпеки, а другий передадуть до обласної бібліотеки імені Чичевського, передає власкор Петро МЕЛЬНИК.

Згадували невинно убієнних і на Полтавщині. Молодь і діти, люди похилого віку, які зібралися біля Полтавської ОДА, запалили символічний хрест зі свічок та вшанували жертв голодомору хвилиною мовчання. Затим відбулася піша хода до Успенського собору, де було відслужено панахиду за померлими з голоду полтавцями. Завершився жалобний захід концертом-реквієм за участю хорових та музичних колективів області, інформує власкор Дмитро СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

У районному центрі Комінтерновське Одеської області відкрили меморіальний комплекс жертвам голодомору. Всередині символічного серця розміщується хрест. Серце крилами огортає янгол. На мітингу-реквіємі виступив голова Одеської області Микола Скорик, у родині якого з дев'яти людей від голоду загинули вісім, повідомляє власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Людські втрати від голодомору на Дніпропетровщині — близько 70 відсотків усіх померлих в Україні. В усіх територіальних громадах області вшанували пам'ять односельців, які загинули 75 років тому під час спланованого і з нечуваною жорстокістю організованого штучного голодомору. До пам'ятного хреста на 9-му кілометрі Запорізького шосе, де поховані жертви тієї хапливої пори, поклали квіти, передає власкор Михайло СКОРИК.

Без аплодисментів

■ НАСТУП НА ОСВІТУ

На столичній вулиці Предславинській є унікальна споруда. І, певне, є сенс зробити невеликий екскурс в її історію. Вона — дітище відомих київських архітектора Іполита Ніколаєва та будівничого Федота Альошина. На Предславинській вони реалізували волю депутатів Київської міської думи, які 1902-го, під час відзначення 50-річчя з дня смерті Миколи Гоголя, постановили увічнити його пам'ять, збудувавши гімназію і назвавши її його іменем.

У 1904-му в новобудову і переїхав славетний навчальний заклад (відкритий ще 1880 року, він наймав приміщення). Семирічка, середня школа № 56 (1936), а з 1991-го — гімназія, нині одна з найкращих шкіл столиці. Тут, на Предславинській, 30-А, поглиблено вивчають п'ять іноземних мов; активно відроджуються гімназійні традиції; успішно працюють секції МАН, творчі лабораторії, англійський театр, єдиний в столиці шкільний ансамбль барабанщиків, 15 гуртків за інтересами. Щороку всі (!) випускники 56-ї стають студентами престижних вузів; учні гімназії — переможці олімпіад, конкурсів, фестивалів; педагогічний колектив відзначено численними нагородами Президента, Верховної Ради, уряду, МОНУ; у 2007 році гімназія пройшла Державну атестацію з відзнакою. Гімназисти гідно представляли Україну на зустрічі з королевою Великої Британії. Випускниця гімназії Ольга Гоєр була в групі перекладачів під час візиту президента США Білла Клінтона до Києва. Висока якість знань, гімназійний дух,

сприятливий морально-психологічний клімат у колективі — цим пишаються у 56-й, яка стала, без перебільшення, одним із духовно-культурних центрів відродження нації. Так ось центр той хочуть знести з лиця київської землі. Хто? Славнозвісні сусіди. Національний палац мистецтв «Україна» забавив спорудити за адресою вулиця Предславинська, 30-32 багатофункціональний комплекс. Отже, замість освітнього центру відродження нації — п'ятизірковий готель на 450 місць і багато ще чого. Хто ж генератор цієї геніальної ідеї? Народний артист України, професор, генеральний директор НПМ «Україна», художній керівник Микола Мозговий. Це він підписав листа до Президента з дивною, м'яко кажучи, пропозицією знести школу. А що ж гарант Конституції? Він доручає: «Тарасюку І. Г., Черновецькому Л. М. Прошу опрацювати та з урахуванням інших заходів щодо підготовки ЧЄ з футболу 2012 р. визначитися, прийняти необхідні рішення».

Така реакція Віктора Ющенка на лист Миколи Мозгового. Відповідну резолюцію своїй команді наклав на документ пан Черновецький. Тим часом НПМ «Україна» не дремає. Як стверджує заступник генерального директора Палацу Роман Сташук, «...влада Києва і Печерського району за дорученням Віктора Ющенка вирішують питання передислокації школи». Пане Президенте, можливо, є ще якісь невідомі нам резолюції чи усне доручення, які дають право на подібні твердження? Діна Петренко, директор гімназії № 56: — Разом з головою піклувальної ради, головою батьківського комітету я підписала звернення до Президента. Ми констатували: ініціатива пана Мозгового викликала обурення педколективу, батьківського загалу, наших друзів і помічників, які багато років дбали про розвиток однієї з перших гімназій-родин. Ми вважаємо неприпустимою по суті варварську ліквідацію навчального закладу, біля витоків якого стояв славетний педагог Тимофій Лубенець, у ньому працював незабутній Павло Тичина. Стіни школи багато бачили — і революції, і війни, але ніколи не були свідками цинічних зазіхань на саму історію. Редакція намагалася зустрітися з паном Мозговим, з'ясувати його позицію. Не вдалося. Не має,

Справжні суть і сенс культури — в органічній відразі до всього, що брудне, підле, брехливе, грубе, що принижує людину і змушує її страждати.

Максим ГОРЬКИЙ.

схоже, часу великий гуманіст і борець за п'ятизірковий готель переговорити і з освітянами. А запитань до нього чимало. Олена Батечко, начальник управління освіти і науки Печерської райдержадміністрації: — Гімназія № 56 — єдиний загальноосвітній навчальний заклад в межах вулиць Щорса, Предславинської, Анрі Барбюса, Тверської, Лабораторної, Ново-Печерського провулку тощо. Передислокація гімназії призведе до унеможливлення реалізації Закону України «Про освіту» та істотно знизить право на середню освіту мешканців цього мікрорайону. Напрошується запитання до батьків ідеї створення приватного комплексу: де навчатимуться 340 школярів? Де працюватимуть півсотні педагогів і техпрацівників? І ще: будівля гімназії № 56 згідно з наказом Комітету охорони і реставрації пам'яток історії, культури та історичного середовища від 16.05.1994 р. № 10 перебуває на державному обліку як об'єкт культурної спадщини... Олександр Федоренко, заступник голови Печерської райдержадміністрації з гуманітарних питань: — За останні роки РДА, дбаючи про інтереси жителів мікрорайону, здійснила низку заходів із зміцнення матеріально-технічної бази гімназії, вклала багато коштів у ремонт покрівлі, ідальні, залів, кабінетів,

фасаду. Ми зберегли архітектурну та історичну цінність будівлі, вона відповідає сучасним вимогам з організації навчально-виховного процесу. Знищити заклад, якому немає аналогів у місті, означатиме підірвати віру киян до місцевої влади, яка повинна захищати їхню власність. Крім того, територіальна громада навіть не розглядала питання про ліквідацію 56-ї. Школа — власність громади. Хто і на якій підставі розпоряджається чужою власністю? Поки Президент чекає «опрацювання» «з урахуванням», НПМ «Україна»... оголосив конкурс із залучення інвесторів будівництва. До того ж наказ про конкурс професор Мозговий підписав 12.09.07, а листа Президенту... 17.09.07. Певне, сумнівів у народного артиста в підтримці його ідеї на вищому рівні не виникло. ...Випускниця гімназії Софія Гондар у творі про життєвий успіх писала: «Коли люди хотіли досягти якоїсь мети, найперше, що з'являлось — мрія, далі вони починали вірити, що це можливо, і, нарешті, впевненість, що з'являється і утверджується з першими кроками». Дитина, вочевидь, мала на увазі благородну мрію, пов'язану з будівництвом, а не руйнацією під благочинним приводом. Мудра дитина... Іван ІЛІЯШ. Київ.

Із юністю зустрілися

На запитання «Як стати соціологом чи політологом?» ще 1991 року відповіді ми не мали. Але вже у жовтні 1992-го в столичному педінституті (нині — Національний педуніверситет імені М. П. Драгоманова) відкрився соціально-гуманітарний факультет.

Його основним завданням була підготовка для шкіл, вищих та середніх навчальних закладів соціологів, політологів, психологів, правознавців тощо. Факультет став першою такою структурою у вузах незалежної України. Не дивно, що соціально-гуманітарний згодом відіграв роль «донора» при створенні нових інститутів. Серед них — інститут політології та права. Сьогодні — це відомий вуз у Швеції і Білорусі, Туреччині й Росії, Німеччині, Чехії та Польщі. Саме з навчальними закладами цих країн плідно співпрацюють кияни. І, зрозуміло, з вітчизняними партнерами (Інститут держави і права імені Корецького, Національний університет внутрішніх справ, академії СБУ, держуправління при Президентові, університет «Україна» тощо). Про авторитет інституту політології та права свідчить і той факт, що в навчальному процесі тут беруть участь відомі державні, громадські та церковні діячі. До того ж у вузі потужний власний професорсько-викладацький колектив. Майже 650 студентів вчать і виховують 96 фахівців, серед яких 18 докторів і 39 кандидатів наук. Для ілюстрації успішної підготовки юнаків і дівчат достатньо, гадаю, одного показника: вже п'ять років, за офіційними звітами, всі студенти інституту — у групі лідерів, а випускники бакалаврату — кращі в університеті. У п'ятнадцяти проблемних групах науково-дослідною роботою займається 180 студентів. Багато з них беруть участь у традиційних щорічних наукових конференціях, зокрема, в міжнародних, у всеукраїнських конкурсах, де займають призові місця. Успіхи студентів, зрозуміло, залежать значною мірою від професіоналізму наставників. Вони працюють на семи кафедрах, у складі яких функціонують навчальні лабораторії і центри. Та не навчанням єдиним живе інститут. В університеті він не тільки престижний, а й один із найуспішніших. І в мистецькому та спортивному житті, і в національно-патріотичному вихованні й самоврядуванні. — Ми хочемо створити зразковий вуз, — зазначає його директор професор, академік Богдан Андрусичин (на знімку). — Для того розроблена концепція розвитку інституту до 2015 року. Будуть, зокрема, започатковані нові спеціальності, освітні програми, дисципліни, реорганізовані кафедри, створені лабораторії, зміцнена матеріально-технічна база. Професор Андрусичин стояв біля витоків інституту політології та права, тому тоді знав, з чого почати, і нині знає, що робити. Вл. інф.

Земля не терпить ворожнечі

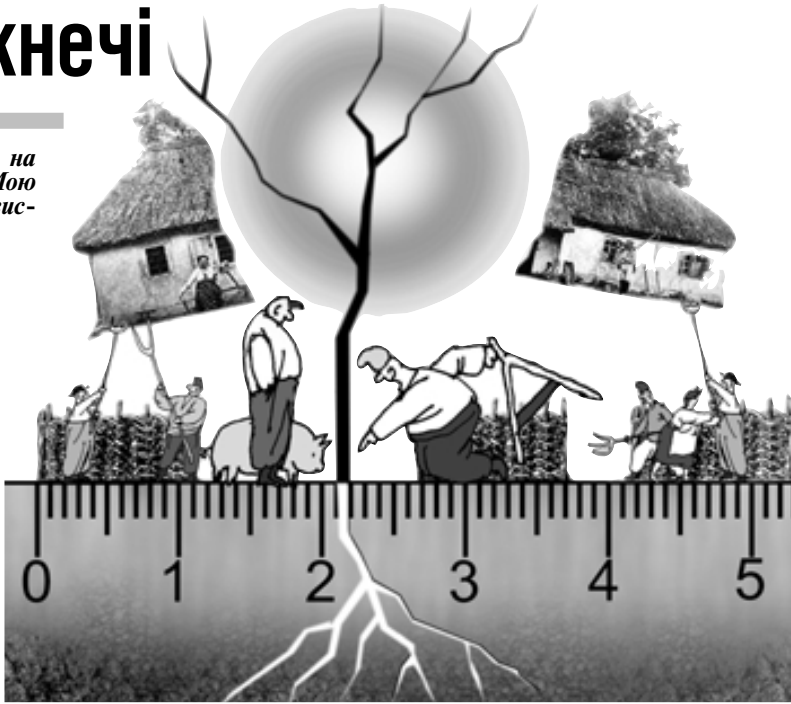
■ ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

З дитинства запам'яталося: ясна місячна ніч, аж тіні падають на землю від будівель, дерев, зорі рясно всипали темно-оксамитове небо. Мою увагу привертає місяць, бо він хоч і ясно світить, але на ньому чітко виспують якісь темні плями.

— То брат брата на вилах догори піднімає за землю, за межу, яку не поділили між собою. Бачиш? Придивися уважно, — пояснює мені бабуся. Я щиро вдивляюся, помічаючи обриси якихось чудовиськ, але не можу уявити, як брат може проколоти вилами свого брата. Хіба землі мало навколо? З'ясовується, може. І сусіди, і рідні люди стають запеклими ворогами все через ту само землю, через межу. Безліч подібних справ щороку знаходяться у провадженні судів і залишаються без задоволення, бо якщо вирішиться на користь одній стороні, то, зрозуміло, в ролі ображеного відразу виступає друга. Ось лист мешканця села Велика Олександрівка Бориспільського району Київської області (так-так, тієї самої Великої Олександрівки, війна за землі якої відома всій Україні і вздовж якої виставлені плакати, що «прикрашають» дорогу до міжнародного аеропорту «Бориспіль») Григорія Клеція: «Отримавши від батьків спадщину не можу приватизувати через те, що місцева влада, зокрема, голова сільської ради видав документи на приватизацію моєї сусідки, яка не пред'являла план своєї ділянки. При цьому було зміщено межу на один метр і проігноровано всі документи, план на забудову моїх батьків за 1977 рік та рішення суду за 1999 рік. До всього ж підроблено підписи, що доведено судом. Все відбувалося без мого відомого і моєї присутності...» А почалося все з тієї самої межі.

Між двома садибами невгамовними сусідами Клеція була порушена загорожа у вигляді сітки-дроту, кури-гуси отримали вільний доступ до городу. Далі сусіди звели на межі сарай, на ділянку Клеція виставили металеві конструкції від теплиці. Він написав до районного відділу міліції скаргу на сусідку, звертався по захист своїх прав до прокуратури, подавав заяви до районного суду. Численні перевірки з району підтверджували, що викладені факти мають місце: компостеховище встановлено на відстані восьми метрів від житлового будинку замість п'ятнадцяти, сарай зведено на межі... Але далі визнання правоохоронними органами різних порушень справа не рухалася, бо сторони, напевно, мали тверде переконання у правомірності своїх дій. Навіть після підписання мирової угоди, за

Численні перевірки з району підтверджували, що викладені факти мають місце: компостеховище встановлено на відстані восьми метрів від житлового будинку замість п'ятнадцяти, сарай зведено на межі...

зрозуміло: потримавши якийсь час те, що тобі не належить, дуже важко його повертати. Тож справа так і залишилася невирішеною. «Я звертався в різні правоохоронні органи по допомогу, — пише Григорій Олексійович у листі до редакції, — шукав справедливого вирішення мого питання, але так і не знайшов. А всього-на-всього потрібно було б анулювати документи на приватизацію сусідки і відновити межу за рішенням суду відповідно 1999 року». Історія поки що не закінчена, хоч крапку в ній все-таки могла б поставити районна чи сільська влада. Адже для цього вона, власне, й існує. Шкода, що її невизначена позиція, її бездіяльність розпалює війни місцевого значення за землю. Чи, може, їй до вподоби те, що відбувається? Адже за малим важче уздріти більше...

Наразі бачимо, що оголошена мешканцями Великої Олександрівки війна за землю владі не вихує і всередині самого селища, між селянами. За що воюють люди? За землю чи за гроші, причому не за малі гроші, адже селище розташоване всього за п'ятнадцять кілометрів від столиці. Ще якийсь десяток років тому тут можна було за безцінь придбати і будинок, і шматок землі коло нього. Тепер ситуація змінилася, околиці Києва обростають новобудовами, родючі землі забудовуються, ліси вирубуються, болота висушуються, киянам дедалі важче стає дихати. ...Щоночі над нашою Землею прогулюється холодний Місяць, на якому віками відображається те, що відбувається між нами, Людьми. Ніби на науку, а нам все одно кортить. Хоч на метр, але більше, ніж у сусіда! Марія ДАВИДЕНКО. Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

■ БАЛАНС ТИЖНЯ

Неадекватна самооцінка

* Приріст прямих іноземних інвестицій в Україну за 9 місяців становив 70,5 відсотка проти відповідного періоду минулого року, або на 5,2 мільярда доларів США — чи не свято для Держкомстату?
* Аварія на шахті ім. Засядька — ще один техногенний і моральний виклик владі.
* Мінекономіка підвищило прогнозний показник інфляції на 2007 рік з 7,5 до 14,5 відсотка.

Іноземці збільшують інвестиції в нашу економіку — то очевидний факт. Дев'ятимісячний приріст і справді схожий на інвестиційний бум, за яким мали б бовваніти нові робочі місця й економічне процвітання. 7,4 мільярда доларів США капіталовкладень (найбільше!) і понад 85 відсотків приросту інвестицій цього року спрямовано в переозброєння різних секторів економіки (4,2 мільярда доларів США — в банківські активи через купівлю акцій, 2,7 мільярда доларів — у підприємства сфери торгівлі, ремонт автомобілів, виробництво побутової техніки і виробів особистого вжитку). Проте експерти цілком резонно зауважують, що втішний результат значною мірою зумовлений нерівномірним надходженням коштів за угодами купівлі-продажу банківських активів. І це може призвести до неадекватної самооцінки ситуації.

Скажу більше. За останній рік Україна знизилась у всіх міжнародних табелях про ранги, які стосуються інвестиційної привабливості. Головно через політичну нестабільність, яка загальмувала прийняття Податкового кодексу, реформи на фондовому ринку і судочинства, лібералізацію регуляторних процедур під час оформлення експортно-імпортних операцій та ін. Так, за оприлюдненими експертними оцінками Світового банку, найважче платити податки в Африці, Білорусі та в Україні.

Президент країни серед тижня слушно розпикав митників за контрабанду і сирій імпорт. Це вже проходили не раз, але безрезультатно. Бо до грівів штовхають правила гри у сфері зовнішньої торгівлі. Приміром, усі товари, які продають у нас, мають відповідати місцевим стандартам або зареєстрованим технічним специфікаціям, отож високоякісна продукція повсякчас простояє на кордоні. У тім числі — високотехнологічна, яку без відповідного папірця не завезуть. Як наслідок, оформлення всіх документів з експорту забирає 31 день, з імпорту — 39, а видатки на все про все зашкалюють за 1000 доларів США. Це відлякує від нас інвесторів, чия продукція змушена конкрувати з сирім імпортом.

Ще похмуріше вони дивляться на нашу безрозмірну систему ліцензування, під яку потрапляє згідно з чинним законодавством 88 видів бізнесової діяльності. Хочете спорудити готель у столиці — збирайте більш як півтисячі підписів, проходите десятки безглузвих процедур, на що знадобиться більше року і дуже солідний банківський рахунок. Втричі більше грошей знадобиться для того, щоб закрити підприємство, оскільки справи про банкрутство в нас тривають по кілька років, а за витратами на це ми вже давно світові рекордсмени. А захиститися від доморощених рейдерів — також справа недешева і т.д.

Трагедія на шахті імені Засядька пригломщила, без перебільшення, всіх. І тому, що вона забрала найбільше життів за всю історію вугільної галузі. І тому, що вона сталася на тому ж місці, у той само час, що й трохи більше року тому: у вересні 2006-го, вночі, на глибині 1078 метрів. Тоді стався викид вугільно-газової суміші — і на поверхню не піднялося 13 шахтарів. Цього разу вибух метану, ускладнений пожежею, забрав близько сотні чоловік. Пригадайте, однак, що на початку цього року проект «Утилізація шахтного метану на шахті імені Засядька» рекламувався як такий, що не має аналогів у світі, за розкрученою піар-схемою: наші поїзди найбільш поїздаті. І це при тому, що проект, м'яко кажучи, конфліктував з існуючим (за словами депутата від БЮТ Михайла Волинця) рішенням експертної комісії не працювати на таких глибинах. У Мінвуглепромі ще тільки створюють трирівневу систему безпеки праці, поетапне запровадження якої попереду, тож посилайте людей на кілометрову глибину на розробку малопередбачуваних у геологічному сенсі пластів за таких обставин — а м о р а л ь н о. Агітувати за нарощування вуглевидобутку нікого не треба, усі розуміють, що це головна альтернатива природному газу, але якщо шахта перетворюється на кілера, то її треба закривати, а галузь — реорганізовувати, про що точаться самі теревени. Країна, яка за покладами вугілля посідає сьоме місце у світі, не має морального права видобувати його будь-якою ціною.

Тепер про інші ціни — споживчі. Як ми і прогнозували в попередніх «балансах», Мінекономіка підвищило прогнозний показник інфляції (не чекали тільки, що уточнення перевищить прогнозний показник, який закладався під час формування держбюджету, майже удвічі). Це стало відомо, як передає УНІАН, з пояснювальних матеріалів до запропонованих змін у проект держбюджету на 2008 рік. Власне, ці зміни також збільшують прогноз інфляції з 6,8 до 9,6 відсотка і водночас знижують прогноз зростання ВВП з 7,2 до 6,8 відсотка. Зрозумілішою мовою це означає, що цьогорічні доходи населення вже пошатковано споживчими цінами на капусту. Щоб не розвивати далі бренд, розкручений Першим віце-прем'єром Миколою Азаровим, скажу про інше. Одна дуже авторитетна у світі організація серед тижня висловила своє «фе» щодо того, що Україна не виконала жодної з 24 рекомендацій Стамбульського плану дій з боротьби з корупцією, зокрема наполягає на перевірці декларацій про доходи наших політиків, які видаються їй недостовірними. Опосередковано їм вказують на важливий інфляційний чинник багатство. По суті ж, кажуть: ви, панове, брешете. А вони своїє: «Наші поїзди найпоїздатіші! Наші шахти найбезпечніші! Наші ціни найцінніші!» От хіба про Керченську протоку кажуть, що тільки на 80 відсотків чиста. Утім, і це брехня.

Людмила ШАПОВАЛОВА.

Фондами Львівської національної бібліотеки імені Василя Стефаника відтепер можна користуватися за допомогою комп'ютера: тут започатковано процес перенесення у цифровий формат найцінніших видань (Укрінформ)

Прокладають дороги через моря й материки

На ВАТ «Київський картонно-паперовий комбінат», що розкинувся більш як на 60 гектарах на околиці Обухова, в присутності членів наглядової ради підприємства урочисто здали в експлуатацію другу чергу заводу з випуску гофрованого картону. У цій велелюдній події взяли участь представники обласної, міської та районної влади, ділові партнери з України, близького й далекого зарубіжжя. На ній виступило чимало фахівців, яких добре знають у целюлозно-паперовій галузі. Серед них — генеральний директор підприємства Володимир Превєр і голова наглядової ради компанії Хайнц Ціннер. Привітали трудівників найсучаснішого в Україні високотехнологічного виробництва також заступник голови Київської ОДА Вадим Гуржос, голова районної ради Анатолій Шафаренко, народний депутат України Анатолій Матвієнко, керівники галузі та споріднених підприємств, представники понад двотисячного колективу комбінату.

гу чергу з випуску гофрокартону, — нову лінію провідної німецької фірми, а також нову дільницю з французьким обладнанням, на якому перероблятимуть цей картон, — буквально саяв цього дня. На кожному кроці в цеху, що за площею, як зазначив заступник генерального директора ВАТ «Київський картонно-паперовий комбінат» — керівник з управління персоналом, правових і соціальних питань Юрій Молчанов, дорівнює двом футбольним полям, було видно результати інженерної й господарської діяльності, отих вкладених мільйонів євро.

— Скільки років робили цю виробничу красу? — запитую в Юрія Івановича.

— Які роки? Забудьте про це, такі темпи були колись, а ми все зробили за один рік.

— А хто робив, німці чи обухівські майстри?

— Шефмонтажні і налагоджувальні роботи, як і передбачено контрактом, здійснювали німецькі спеціалісти, а головні монтажні організації, котрі виконували усю поточну роботу, — наші українські фірми — «Ритм» з Луганщини і «Символ» з Києва.

— Де і хто навчав персонал обслуговувати ці складні з електронною начинкою агрегати?

У найближчій перспективі обухівці зможуть виготовляти не лише тришаровий, як раніше, а й п'ятишаровий гофрокартон, що дасть змогу пакувати великі речі — холодильники, телевізори, меблі

— Перед пуском іще першої черги виробництва шістьох наших спеціалістів за контрактом навчали фахівці фірми в Німеччині. Крім того, спеціалісти фірми перед пуском уже цього обладнання проводили з нашим персоналом тематичне навчання і тренінги...

Після урочистостей тут же, в цеху, в присутності гостей та персоналу підприємства здійснили пуск гофроагрегату і ліній переробки. Машину запустив на пульті дотиком пальця голова наглядової ради Хайнц Ціннер. За якусь мить усе навколо задвигтіло й закрутилось і в цеху настала звична виробнича атмосфера. Лише велика кількість людей нагадувала, що це все-таки не буденна робоча зміна, а прелюдія до неї.

Агрегати, біля яких чаклували молоді робітники (на знімку) в новеньких спецівках, багатьом здавалися справжніми диво-верстатами. Насамперед тому, що за якусь мить, набравши шаленної швидкості, вони в автоматичному режимі чітко виконували складні операції з належною послідовністю, або ж, уповільнивши хід, плавню транспортували готову продукцію. За кілька хвилин один агрегат, приміром, макулатурний рулон висотою понад два метри й вагою 1414 кг переробив на листовий картон необхідного формату й товщини, відтранспортував його по рейках-полосках і гарненько склав за кілька метрів в огороженій клітці. А неподалік французький друкарсько-висікальний автомат, таку само плосковисікальну з двофарбовим флексодруком машину, говорили про їхні переваги.

Олександр Волошенко, наприклад, який до 2006 року у цьому приміщенні пропрацював двадцять років друкарем глибокого друку (в ті роки тут виготовляли просту поліграфічну продукцію, зокрема упаковку для пральних порошоків), задоволений другим народженням цеху, який перепрофілювали, дослухавшись до сучасних потреб ринку, радіє з того, що це зробили швидко.

Важливість нововведення сьогодні ще важко повною мірою оцінити. Однак великим плюсом, кажуть фахівці, є те, що в найближчій перспективі обухівці зможуть виготовляти не лише тришаровий, як раніше, а й п'ятишаровий гофрокартон. А це — розширення асортименту продукції, збільшення числа замовників, бо останні уже зможуть пакувати великі речі — холодильники, телевізори, меблі. Тож немає сумніву в тому, що картонно-паперова продукція комбінату, яка нині має попит в Україні, в країнах СНД і Балтії, в Ірані, Туреччині, Польщі, Болгарії, Словаччині, Румунії, Сербії, Чорногорії, Македонії та інших, невдовзі розширить цю «географію» і прокладе собі дорогу через моря і континенти до нових ринків.

Володимир ПІДВИСОЦЬКИЙ.
Київ—Обухів—Київ.

Мистецтво прикрашати лик земний

■ ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

Агрофірма «Білозерський» відома своєю продукцією далеко за межами рідного села Дніпровське. Понад два десятик вин, різноманітні соки, саджанці винограду та плодових дерев мають неабиякий попит не лише у херсонців, а й у багатьох інших регіонах. Використовуючи найсучасніші технології у виробництві садовини, городини, а головне — вина, білозерські винороби здійснили справжній прорив на споживачкому фарватері.

Тут починається шампанське

На подвір'ї контори, а по модному — офісу агрофірми «Білозерський» зустрічає трохи незвичне гасло: «Щоб виростити добрий виноград, треба виростити добрих людей». Утім, не дивуйтеся: передовому світовому досвіду садівництва фахівці «Білозерського» вчилися в Молдові, Італії, Австрії, Голландії, Бельгії, Франції, Данії. Тепер їдуть вчитися до них. Переживши кілька реорганізацій, «Білозерський», що виріс на місці підсобного господарства Херсонського комбайнобудівного заводу, став провідним виробником продукції виноградарства й садівництва, школою передового досвіду для вітчизняних і зарубіжних фахівців. Господарство спеціалізується на вирощуванні фруктів, винограду, їх переробці, зберіганні, реалізації, а також на вирощуванні клонових посадкових матеріалів — виноградних саджанців. Тут виробляють вино, виноматеріали, сік, пюре для дитячого харчування. У сучасних конкурентних умовах економіки попит на продукцію — підвищений, і на внутрішньому ринку, і на ринках близького зарубіжжя. Серед найбільших покупців — Артемівський та Харківський заводи шампанських вин, миколаївська «Сандора», закарпатський «Котнар».

На винному фарватері

Найвищий показник урожаю, досягнутий в господарстві, — 10 тисяч тонн сонячних грон. В агрофірмі дотримуються двогодинної доставки

виноградних ягід від поля до місця переробки. Вина розливають у презентабельні пляшки європейського типу з корковою пробкою, елегантною етикеткою, котра містить повну інформацію про напій.

Наукову базу білозерці черпають, співпрацюючи з Мелітопольським інститутом зрошувального садівництва, Одеським НДІ виноградарства й виноробства ім. Таїрова, Кримським НДІ «Магарач», Уманською та Люблінською (Польща) сільськогосподарськими академіями, Херсонським аграрним університетом. Показова й географія завезення кращих сортів винограду, культивованих в агрофірмі: Сапєраві північний «прийшов» з Росії, Віоріка і Молдова — з Молдови, Регент, Бахус, Доміна — з Німеччини, Мерло, Піно Грі — з Італії, Блаубургер, Цвайгель — з Австрії, Шардоне — з Югославії.

Поспішайте творити сади!

Директор «Білозерського» Віктор Сілецький каже, що, певне, давнім грекам, які на цій землі займалися виноробством та виноградарством, було не так складно: клімат був стабільніший, а масштаби робіт — менші. Через два тисячоліття відродили, вважай, старовинний промысел. З 2004 року господарство виробляє оригінальний клоновий посадковий матеріал винограду, а також нові столові сорти винограду вітчизняної та зарубіжної селекції.

Зберігши кращі традиції галузі, в «Білозерському» їх доповнюють європейськими та світовими технологіями.

«Так наврочено долею: Із року в рік, із віку в вік Святою щедрою лозою Земний прикрашувати лик», — цитує поезію директор. І перераховує десять причин, за які варто любити виноград: від засобу проти ламкості кісток до косметичної маски для обличчя. А ще для керівника близький по духу вислів відомого садівника Симиренка: «Хто дихає садом, той дихає здоров'ям, поезією, молодістю, радістю життя, довголіттям. Поспішайте зайнятися садом...»

Медалі в бокалі

На Всеукраїнському конкурсі «На вершині смаку» білозерці тріумфували. А на таких заходах продукцію оцінюють не за привезеними зразками, а купленими в магазинах, тобто оцінюється те, що пропонується широкому загалу. З полиць магазинів на столи дегустаторів потрапила продукція відомих всій України торговельних марок «Коблево», «Французький бульвар», Винний дім «Логос», «Гетьман», «Таврія». Погодьтеся «компанія», в якій опинились білозерські вина, поважна й авторитетна. Тим вагоміша перемога!

Якість сонячного напою підтверджують завоювання на різних конкурсах 80 медалей, 24 з яких — золоті!

А перерахувати нагороди, рейтинги та звання керівника Віктора Сілецького, який майже три десятиліття очолює колектив, — і часу забракне. Ось лише «най-най»: ордени «Знак пошани», «Жовтєвої революції», «Держави», Золота медаль

Голіцина; «Ділова людина України», «Лідер ХХІ століття». Він — депутат обласної ради кількох скликань, кандидат сільськогосподарських наук, академік УАН заслужений працівник сільського господарства, «Людина року-2003», Герой України!

Приречені... пити вино

Віктор Сілецький каже, що сумнозвісна антиалкогольна кампанія — то був політичний акт. 1984 рік був найурожайнішим, а у 85-му — все вимерзло. Так, вирубували виноградники, бо давали за те солідну страхову компенсацію — по 50 тисяч рублів за гектар. Але слов'янська нація не може не пити вино, без нього вона не виживе, переконаний директор. Така вже наша національна особливість і удача! І наводить слова Максима Горького: «У вині більш за все — сонця. Хай живуть люди, котрі вміють робити вино. Щастя тій природі й честь тому народові, який зумів умістити сонячну енергію в бокал і віддати її на користь і радість трулящим».

Добре вино на обід чи вечеру приносить не лише задоволення, а й велику користь. І це не чутки, поширювані любителями хильнути на своє виправдання, це науково обґрунтований факт. Отож, можливо, не за горами час, коли до винного магазину ходитимемо, як до аптеки.

...Вдивляючись в келих з добрим напоєм, мимоволі замислюєшся в передчутті проникнення в таємницю. Ця божественна рідина дивним чином поєднує в собі палаючу енергію сонця, мудру силу землі, натхненну працю Людини.

Алла БРУСИЛОВА.
На знімках: директор агрофірми «Білозерський» — Віктор Сілецький, «Людина року» в аграрній номінації, Герой України; вина агрофірми «Білозерський».

Фото Геннадія КАБАЧЕНКА.

Порахували і тих, хто може стати безробітним

Новоград-Волинський міський центр зайнятості визнано кращим в Україні з надання послуг соціально захищеним верствам населення. Його колектив постійно генерує нові ідеї. Серед них — вивчення потреб ринку праці міста й району на 2005—2010 роки, результатом чого стала концепція профорієнтаційної роботи і план дій з профорієнтації молоді, запроваджена після того в усіх районах і містах області. Мета — скоординувати суб'єктивні бажання тих, хто

вступає в самостійне життя, з реальними потребами економіки. Директор центру Віктор Сербін розробив програму паспортизації населених пунктів і формування локальних програм зайнятості. Йому належить авторське право на наукову працю «Єдина технологія надання соціальних послуг державною службою зайнятості» і на комп'ютерну програму «Єдина інформаційно-аналітична система служби зайнятості України».

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Купував ляльку, виявилось — брак

У Кам'янець-Подільському, що на Хмельниччині, провели моніторинг якості товарів та послуг. Найчастіше громадяни скаржаться на мобільні телефони, взуття (придбане на ринках), предмети побутової техніки, меблі, а серед послуг — на ті, які надають «Тепловоденергія», ЖЕК, міський район електромереж. Про це повідомив начальник відділу торгівлі та захисту прав споживачів Сергій Цвяк. Захисники споживачів прав заборонили до реалізації 42 найменування продоволь-

чих товарів із простроченими кінцевими датами вживання. Людям повернуто майже 53 тисячі гривень за неякісні товари та замінено брак на суму 35 тисяч гривень.

Населення все частіше звертається до судів, відстоюючи свої права. На користь кам'янчанина Л. рішенням суду стягнуто 206 тисяч гривень з приватного підприємства «Правекс Авто», яке продало йому автомобіль із заводським браком.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

■ ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Не всякий голова всьому голова

Чому, незважаючи на рішення суду, триває незаконне будівництво автокооперативу «Березняки-3»

Про те, що у Дніпровському районі столиці на території автокооперативу «Березняки-3» має будуватися чотириповерхова споруда, члени кооперативу дізналися випадково. В середині вересня цього року було вивішено оголошення з вибаченнями за «тимчасову незручність». Саме тоді і стало відомо, що невдовзі тут з'явиться автосалон з мийками.

Новина трохи здивувала членів кооперативу. Адже загальні збори не проводилися, згоди на будівництво колектив не давав. Очевидно, питання вирішувалося одноосібно головою кооперативу В. І. Дьомкіним, хоч статуту це не передбачено. Коли ініціативна група кооперативу провела своє розслідування, з'ясувалося, що голова правління «Березняки-3» в грудні—січні 2006—2007 року уклав договори оренди земельних ділянок на 25 років.

Круто, подумали в колективі, але така самоправність, або перевищення повноважень голови кооперативу, з посиланням на кримінальний кодекс, може розцінюватися, як злочин. До того ж орендар, який почав будівництво на території кооперативу, не мав дозвільної й затвердженої у встановленому порядку проектно-кошторисної документації.

Тоді ініціативна група звернулася по допомогу до голови Дніпровської районної держадміністрації столиці. Але очікуваної підтримки з боку адміністрації не отримали: співробітник відділу благоустрою не виявив жодних порушень у діях орендаря. А, можливо, належним чином не вник у справу, хоч у заяві березняківці наголошували на порушеннях ст. 29 Закону України «Про планування забудови територій», «Правил забудови м. Києва», затверджених рішенням Київради від 27.01.05 р. № 11/2587 та «Правил благоустрою території м. Києва (додаток до рішення Київської міської ради від 26.09.02 № 47/2474). І лише після звернення до Київської міської держадміністрації порушення були виявлені її головним управлінням контролю та благоустрою.

Кооператив звернувся з позовом до Дніпровського районного суду Києва, який своєю ухвалою від 29.10.07 року заборонив орендарям продовжувати будь-які будівельні роботи на території автокооперативу «Березняки-3». Але, незважаючи на це все, незаконне будівництво триває. Ні державна адміністрація Дніпровського району Києва, ні правоохоронні органи в справі кооперативу більше не втручаються.

Тим часом автокооперативу нанесено величезні матеріальні збитки — близько півмільйона гривень. І річ навіть не в тому, що ніякі гроші, зрозуміло, не повернуть людям знищену зелену зону, вирубані дерева, на місці яких вирито котлован. Тим паче: парадокс — найнятий колективом на роботу голова пішов проти членів кооперативу. А хто поверне людям віру у владу, у судові рішення?

Адже і до одних, і до других ми звикли звертатися по захист своїх прав. У випадку з кооперативом «Березняки-3» суд і міська влада стали на його захист. Ось тільки чому ті, хто мав би виконувати розпорядження, не дослухаються до них і продовжують гнути своє. Подібних прикладів у нас є багато. Невже і це свавілля не буде покарано?

Марія ВАСИЛЬОК.

ЕВОЛЮЦІЯ Влади Виконавча гілка

25 травня 2006 року розпочала роботу Верховна Рада України п'ятого скликання, а разом з цим де-факто набули чинності зміни до Конституції від 8 грудня 2004 року, котрі передбачали перехід до парламентсько-президентської форми правління. Виходячи з цього, глава уряду Ю. Єхануров виголосив заяву про складання повноважень всього Кабінету Міністрів перед новообраною Верховною Радою. Наступним кроком мало стати створення коаліції, обрання керівництва парламенту та формування нового складу уряду.

Умови Президента

Президент В. Ющенко, виступаючи під час відкриття першої сесії Верховної Ради, зазначив, що розпочаті конституційні зміни визначають особливий характер ролі та місця новообраного парламенту, бо вперше ключовим інструментом його роботи стає механізм формування коаліції депутатських фракцій. Водночас глава держави сказав, що дасть згоду на запропоновану коаліцією кандидатуру на посаду Прем'єр-міністра лише за умов виконання низки вимог, серед яких — приведення до присяги суддів Конституційного Суду, зобов'язання стосовно розробки нової редакції Конституції та формування уряду під конкретну програму реформ. А щоб ні в кого не виникало сумнівів, що глава держави може не погодитися із запропонованою коаліцією кандидатурою на посаду прем'єра, керівник головної служби правової політики секретаріату Президента М. Полудьонний заявив, що «Конституція нічого не говорить про безпосередній обов'язок Президента прощатипувати рішення коаліції. З другого боку, за відсутності законодавчого акта, який регулює діяльність Кабінету Міністрів, ймовірно, потрібно розуміти, що деякі кандидатури можуть бути відхилені навіть за формальними ознаками. Конституція про це нічого не говорить. Тому право Президента внести таку кандидатуру не є зобов'язанням». За його словами, це залежатиме від сприйняття майбутньою коаліцією необхідності проводити політику Президента.

Щоправда, 25 травня, коли відкрилася перша сесія парламенту п'ятого скликання, Президенту ще не було що відхиляти, бо, незважаючи на попередні обіцянки, БЮТ, «Наша Україна» та СПУ навіть не спромоглися узгодити текст коаліційної угоди. Тож хоч з часу парламентських виборів минуло два місяці, Верховна Рада ухвалила рішення провести своє друге засідання 7 червня, оскільки на цей час керівні органи БЮТ, СПУ і «Нашої України» лише ухвалили принципове рішення про необхідність формування коаліції демокра-

тичних сил та сформували робочу групу для узгодження коаліційної угоди. Планувалося, що роботу над угодою буде завершено до 7 червня, але тільки-но парламент зібрався на друге засідання, як у його роботі було оголошено чергову перерву — до 14 червня. Причиною цього стало те, що всупереч попереднім домовленостям соціалісти стали наполягати, що не увійдуть до складу коаліції демократичних сил, а лише за умови, що посаду Голови Верховної Ради обійме О. Мороз. А оскільки цю вимогу соціалістів погодилася підтримати Ю. Тимошенко, то «Наша Україна» заявила, що вважає подальші переговори про утворення коаліції демократичних сил безперспективними. А коли 14 червня парламент зібрався на чергове засідання, О. Мороз висловив готовність зняти свою претензію на посаду Голови Верховної Ради, однак з умовою, що всі посади в країні розподілятимуться за пропорційним принципом: починаючи від глав райдержадміністрацій — до всіх міністрів, Генпрокурора і голови РНБО. За інших умов соціалісти залишали за собою право вільного вибору.

Цього самого дня лідер КПУ П. Симоненко виступив із пропозицією створити антикризову коаліцію, хоча ще 30 травня заявляв, що комуністи до жодної коаліції не приєднуюватимуться, та що, ознайомившись із запропонованим регіоналами проектом коаліційної угоди, він побачив, що це фінансово-політичне угруповання також перекладає механізми виходу з економічної кризи «на кишені виборців».

Біг з перешкодами

Оскільки коаліційні переговори фактично було призупинено, Ю. Тимошенко висловила думку, що їх потрібно вести на рівні лідерів БЮТ, СПУ та Президента. Такої само думки був і О. Мороз, який вважав, що «коаліцію демократичних сил буде створено, якщо Президент втрутиться в процес і закличе до порядку «Нашу Україну», котра «використала питання про посаду глави парламенту як привід, щоб поновити переговори з Партією регіонів».

У цій ситуації В. Ющенко більше не міг займати відсторонену позицію стосовно переговорного процесу. Зауваживши, що зміни до Конституції так і не вирішили «проблему балансу влади між центром та регіонами, між Президентом, урядом і парламентом», Президент заклав усі політичні сили до вдосконалення Основного Закону. Однак перш ніж вирушити цією дорогою, політичні сили, які пройшли до парламенту, мають сформувати коаліцію. Водночас В. Ющенко наголосив, що зі свого боку зробить усе, «що

Криза коаліції демократичних сил і антикризова коаліція

29 червня 2006 року. Фракція Партії регіонів на чолі з В. Януковичем цілодобово блокувала роботу парламенту, протестуючи проти «пакетного» голосування за кандидатури на посади Голови Верховної Ради та Прем'єр-міністра. Фото Олександра КЛИМЕНКА.

належить зробити Президенту, щоб в Україні відбулася демократична коаліція». Торкаючись теми розподілу зон впливу та посад, глава держави наголосив, що учасники переговорів мають «будувати розподіл своєї присутності у владі на базі тих мандатів, які дали люди» під час парламентських виборів, коли БЮТ отримав близько 22 відсотків голосів виборців, «Наша Україна» — близько 14 і СПУ — близько 5 відсотків. Виходячи з цього, «кожна сторона послідовно і по чергову вибирає ті кадрові пріоритети, які пропонуються до розподілу. Наприклад, БЮТ обирає Прем'єр-міністра, «Наша Україна» — Голову Верховної Ради і так далі».

Водночас В. Ющенко наголосив, що в цей розподіл не можуть включатися посади, призначення, ініціювання призначення або звільнення з яких відповідно до Конституції належать до компетенції Президента. «Мене дивує, що є політичні сторони, які наполягають на повному квотному політичному розподілі посад, які Конституцією віднесені виключно до компетенції Президента», — заявив В. Ющенко та наголосив, що таке відокремлення є одним із принципів формування системи збалансованої влади і деполітизації таких неполітичних інститутів, як Міноборони, МЗС, СБУ чи НБУ. На думку глави держави, «тупиком цих переговорів стала позиція однієї з політичних сил, яка, вибравши посаду Прем'єр-міністра, запропонувала на Голову Верховної Ради представника Соцпартії», що не відповідає базовому принципу формування коаліції. Також В. Ющенко повідомив, що задля виходу з тупика пропонував О. Морозу обійняти посаду секретаря РНБО, але ця пропозиція не знайшла розуміння. А загалом Президент зазначив, що відповідальність за створення коаліції має взяти на себе політик, який претендує на посаду Прем'єр-міністра.

Станом на середину червня переговорний процес про створення демократичної коаліції знову зайшов у глухий кут, і фракція «Наша Україна» повідомила, що розпочала консультації про можливість створення широкої коаліції з Партією регіонів. Ю. Тимошенко відразу заявила, що «БЮТ не братиме участі у тих вінегретних форматах, які пропонує «Наша Україна», та розповіла анекдот, котрий спав їй на думку, коли «Наша Україна» оголосила про переговори з Партією регіонів: «Мавпа б'є молотком по гранаті, а їй кажуть: «Що ти робиш? Вона ж зараз зірветься?» А мавпа у відповідь каже: «Нічого, в мене ще одна є». При цьому вона зазначила, що «13–14 червня Президент ухвалив рішення, що коаліція буде з Партією регіонів».

Опосередковано наявність якихось домовленостей підтвердив і В. Янукович, який 16 червня повідомив, що найближчим часом буде ухвалено рішення про створення коаліції за їхньої участі та що «вже зібрано достатню кількість голосів народних депутатів» під угодою про коаліцію, які готові приступити до обрання керівництва Верховної Ради. Лідер Партії регіонів спрогнозував, що угоду про створен-

ня коаліції буде підписано 20 червня, коли Верховна Рада збереться на чергове засідання, проте «нашоукраїнець» Р. Зварич повідомив, що станом на 20 червня лише завершилися попередні консультації з регіоналами і тепер розглядатиметься питання про доцільність переходу в переговорний режим роботи.

Коаліція, що не відбулася

22 червня, після чергової зустрічі з Президентом, «Наша Україна», СПУ та БЮТ таки оголосили про створення парламентської коаліції, до складу якої увійшло 239 народних депутатів. Після цього в роботі Верховної Ради було оголошено перерву до 27 червня. За цей час коаліціанти мали узгодити питання, пов'язані з висуненням кандидатів на керівні посади парламенту.

Угода про створення коаліції демократичних сил у Верховній Раді п'ятого скликання передбачала здійснення низки кроків стосовно вдосконалення політичної реформи, наслідком чого мав стати розподіл повноважень між Верховною Радою, Кабінетом Міністрів і Президентом на основі балансу стримувань і противаг. Також коаліціанти зобов'язувалися до кінця 2006 року ухвалити закони «Про Кабінет Міністрів України» та «Про центральні органи виконавчої влади», які містили б чітке законодавче визначення статусу, механізмів формування та засад діяльності Кабінету Міністрів, прав і обов'язків прем'єра та інших членів уряду, законодавче врегулювання процедур здійснення ними повноважень. Одним з основних завдань реформування системи виконавчої влади мало стати забезпечення конституційного статусу Кабінету Міністрів як вищого органу в системі виконавчої влади. Тож у законі про Кабінет Міністрів, зокрема, пропонувалося закріпити: принципи і механізми колегіальності в ухваленні урядових рішень; створення урядових комітетів для попереднього розгляду питань на засіданнях Кабміну; статус членів уряду як політичних посад, відокремлення політичних функцій міністрів від адміністративно-розпорядчих; формування уряду Верховною Радою на підставі єдиного подання (списком не менш як 2/3 членів уряду) та набуття урядовцями повноважень через прийняття присяги.

Що стосується реформування міністерств та інших центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ), то угода передбачала, що тут йтиметься про перегляд статусу та уточнення функцій ЦОВВ і їх кількісного складу, забезпечення провідної ролі міністерств як головних суб'єктів розробки політики у відповідних секторах державного управління, підвищення ролі міністрів як державних політичних діячів, чітке розмежування політичного та адміністративного керівництва в міністерствах, забезпечення переходу з адміністративно-розпорядчих методів управління до надання послуг громадянам та юридичним особам у відповідних сферах та рівнях управлінської діяльності.

Планувалося забезпечити, в тому числі

22 червня 2006 року. Р. Безсмертний, Ю. Тимошенко та О. Мороз підписали угоду про утворення коаліції демократичних сил у складі «Нашої України», БЮТ та СПУ.

Фото Олександра КОСАРЕВА (УНІАН).

й на конституційному рівні, чітке розмежування між повноваженнями уряду як вищого органу в системі виконавчої влади та органами, що здійснюють регуляторні і контрольні функції (Антимонопольний комітет, Служба безпеки, Держкомітет телебачення і радіомовлення). Виходячи з цього, учасники коаліції зобов'язувалися закріпити за посадами міністрів та їх перших заступників статус політичних з одночасним утворенням у системі секретаріату Кабміну та міністерств інституту державних секретарів.

Реформа місцевих органів виконавчої влади мала здійснюватися на основі чіткого функціонального розмежування їхніх повноважень з повноваженнями органів виконавчої влади. Це, у свою чергу, передбачало ліквідацію райдержадміністрацій, а повноваження облдержадміністрацій планувалося звести до контрольних функцій за виконанням та дотриманням Конституції, законів, актів Президента і Кабміну, інших органів виконавчої влади, додержання прав і свобод громадян, координації діяльності регіональних представництв ЦОВВ. З цієї метою на місцевому рівні планувалося створити відповідні територіальні підрозділи ЦОВВ. Окрім того, учасники коаліції зобов'язалися провести реформу адміністративно-територіального устрою, за якою територіальні органи державної влади та місцевого самоврядування мали бути розділені на три рівні — регіон, район, громада. З цієї метою коаліція планувала доопрацювати та остаточно схвалити (із набранням чинності з 1 січня 2007 року) проект закону «Про внесення змін до Конституції щодо удосконалення системи місцевого самоврядування» (№ 3207-1) та закони «Про територіальний устрій України», «Про місцеве самоврядування громади», «Про місцеве самоврядування району», «Про місцеве самоврядування області», нові редакції законів «Про місцеві державні адміністрації» і «Про службу в органах місцевого самоврядування», а також низку законів про зміни в бюджетній та податковій системі України.

Щоправда, як невдовзі з'ясувалося, головною перешкодою, яка не дозволила завершити повноцінне формування коаліції демократичних сил, стали кадрові питання та розподіл сфер відповідальності. Відповідно до закладеного в коаліційній угоді принципу розподілу між суб'єктами коаліції сфер відповідальності, фракція БЮТ мала отримати посади Прем'єр-міністра, міністра Кабінету Міністрів, міністра аграрної політики, міністра будівництва, архітектури і ЖКГ, міністра економіки (разом з Держкомрезервом та Держспоживстандартом), міністра палива і енергетики, міністра культури і туризму, міністра з надзвичайних ситуацій, міністра охорони здоров'я, міністра вугільної промисловості, міністра фінансів (разом з Державною податковою адміністрацією, Держмиткомом та Держказначейством), керівників Фонду держмайна та Держкомітету з питань телебачення і радіомовлення.

Фракція «Наша Україна» обрала посади Голови Верховної Ради, віце-прем'єр-міністра з регіональної політики та кадрів, міністра внутрішніх справ, міністра оборони, міністра юстиції (разом з Державною судовою адміністрацією, держкомархівом, Держкомітетом у справах національностей та міграції, Департаментом з питань виконання покарань), міністра праці та соціальної політики, міністра промислової політики, міністра молоді і спорту, посаду голови Антимонопольного комітету. Фракція СПУ претендувала на посаду першого віце-прем'єр-міністра, міністра транспорту і зв'язку (разом з Державною адміністрацією залізничного транспорту, Держслужбою автомобільних доріг і Держслужбою з нагляду за забезпеченням безпеки авіації), міністра охорони навколишнього природного середовища (разом з Держкомітетами лісового господарства, водного господарства, земельних ресурсів), міністра освіти і науки, посаду Уповноваженого Верховної Ради з прав людини. За опозицією закріплювалися посади заступника Голови Верховної Ради, перших заступників голів парламентських комітетів, керівництво Спеціальною контрольною комісією Верховної Ради з питань приватизації та Рахунковою палатою України.

23 червня лідери коаліційних фракцій подали Президентові кандидатуру Ю. Тимошенко для внесення її на посаду Прем'єр-міністра. А оскільки коаліційна угода не передбачала права вето інших учасників коаліції на кандидатури, визначені кожною політичною силою за її квотою, то кандидатура Тимошенко фактично була безальтернативною. Те саме мало стосуватися й кандидатури «Нашої України» на посаду Голови Верховної Ради. Та хоч всі питання діяльності коаліції було ретельно регламентовано, головною проблемою її учасників була взаємна недовіра та підозри, що хтось порушить попередні домовленості. Саме тому під час обрання керівництва парламенту та уряду було вирішено вдатися до «пакетного» голосування, що не відповідало Регламенту Верховної Ради. Як наслідок, Партія регіонів, яка в день утворення демократичної коаліції оголосила про перехід в опозицію, заблокувала роботу парламенту та в ультиматив-

ній формі повідомила, що не дасть Верховній Раді працювати доти, доки не буде досягнуто домовленості, що обрання керівних органів парламенту, уряду та розподіл парламентських комітетів відбуватиметься із чітким дотриманням Конституції та Регламенту. 27 червня лідер регіоналів В. Янукович уточнив, якщо коаліція не піде на поступки, то його політична сила блокуватиме роботу парламенту впродовж 30 днів, що потягне за собою розпуск Верховної Ради.

Опозиція і «можлива майбутня влада»

Однак ультиматум опозиції — «не найбільша проблема» учасників коаліції. Після того як «Наша Україна» 29 червня висунула на посаду глави парламенту кандидатуру П. Порошенка, лідер соціалістів запропонував «нашоукраїнцям» замінити його кимось іншим, бо «прихід Порошенка і Тимошенко на ключові посади в державі відразу реанімує конфлікт, котрий і призвів до їх відставки у 2005 році з посад глави уряду та голови РНБО». При цьому лідер СПУ обіцяв, що його політична сила проголосує за будь-яку іншу не пов'язану з бізнесом кандидатуру. У відповідь лідер фракції «Наша Україна» Р. Безсмертний заявив, що «хоч би якою була позиція інших фракцій, іншої кандидатури не буде», бо якщо учасники коаліції почнуть застосовувати право вето, то «так ми можемо зайти надто далеко». Тим часом 30 червня голова секретаріату Президента О. Рибачук повідомив, що В. Ющенко внесе кандидатуру на посаду Прем'єр-міністра у Верховну Раду лише після того, як буде обрано Голову Верховної Ради, і він направить главі держави подання з кандидатурою на посаду прем'єра. Іншими словами, В. Ющенко погодився з опозицією, яка вимагала таємного голосування за кандидатуру на посаду глави парламенту, а вже після його обрання — Прем'єр-міністра та коаліційного уряду. Наступного дня й сам Президент закликав усі політичні сили діяти «у відповідності з Регламентом та Конституцією» та зініціював для пошуку порозуміння «круглий стіл». Проте переговори між коаліцією та опозицією не тільки не вели до порозуміння, а й навпаки — 5 лип-

Також угода передбачала створення робочої групи з представників депутатських фракцій, яка разом з секретаріатом Президента мала протягом тижня підготувати перелік органів державної влади з контрольними функціями, керівництво яких планувалося передати депутатським фракціям, які не увійшли до складу коаліції. Окрім того, сторони домовилися, що призначення на посади і звільнення з посад голів державних адміністрацій здійснюватиметься після консультацій Кабміну та секретаріату Президента з відповідними радами. Всі ці зміни планувалося протягом двох тижнів внести до Регламенту Верховної Ради, а згодом закріпити у законі про опозицію.

Далі слово взяла Ю. Тимошенко, яка зазначила, що «можливо, вперше в історії незалежної України, можливо, майбутня влада, я кажу, «можливо», бо ще не всі процедури виконано, не просто хоче наділити опозицію всіма контрольними правами, але дасть опозиції можливість самій написати концепцію цих прав». За її словами, «можлива майбутня влада» готова була розділити Комітети Верховної Ради на дві рівні частини — на комітети, які закріплені за опозицією, і комітети, які закріплені за владою. Зокрема, до комітетів з контрольними функціями, які мали очолити представники опозиції, пропонувалося віднести комітет з питань Регламенту, з питань свободи слова, з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин, з питань контролю за діяльністю правоохоронних органів та Збройних Сил, з питань контролю за екологічною політикою та природокористуванням, з питань функціонування системи правосуддя, з питань контролю за державною регуляторною політикою, з питань контролю за діяльністю державних монополій, національних акціонерних компаній, державних банків та управління державними корпоративними правами, з контролю за державними тендерами і конкурсами, з контролю за енергетичною безпекою та енергозбереженням, Спеціальну контрольную комісію з питань приватизації. Крім того, за опозицією планувалося закріпити керівництво Рахунковою палатою.

Ю. Тимошенко твердо пообіцяла, що невдовзі всі ці пропозиції буде закріплено в законі «Про парламентську опозицію». Щоправда, вона ще раз зауважила, що

24 липня 2006 року. Бютівці оголосили, що складають з себе депутатські повноваження, та закликали «нашоукраїнців» зробити те саме, щоб Президент отримав законні підстави для оголошення дострокових виборів. Після того, як бютівці накрили свій сектор державним прапором та покинули сесійну залу, регіонал Т. Чорновіл поклав на прапор троянди та заявив про складання депутатських повноважень.

Фото Сергія СВИТЛИЦЬКОГО (УНІАН).

ня заступник голови фракції Партії регіонів Є. Кушнарков повідомив, що народні депутати від цієї політичної сили готові звернутися до надзвичайного заходу — оголошення голодовки.

Тобто ще 5 липня ніщо не вказувало на швидке врегулювання кризи, але вже 6 липня регіонали «несподівано» погодилися розблокувати роботу парламенту. В. Янукович особисто зачитав текст угоди про принципи порозуміння політичних сил у Верховній Раді п'ятого скликання. Представники п'яти парламентських фракцій, зокрема, домовилися, що обрання Голови Верховної Ради, першого заступника і заступника глави парламенту здійснюватиметься в режимі таємного голосування шляхом подання бюлетенів по кожній кандидатурі. Одночасно за опозицією закріплювалася посада заступника Голови Верховної Ради, який мав забезпечувати контрольні функції парламенту, та Комітеті Верховної Ради пропориційно від кількісного складу депутатських фракцій, але за принципом розподілу «влада — опозиція». Внесення пропозиції Президенту стосовно кандидатури прем'єра мав здійснювати новообраний Голова Верховної Ради, а призначення глави уряду — шляхом відкритого голосування.

створити коаліцію з Партією регіонів. При цьому він нагадав, що постанова політвиконкомом СПУ від 13 червня 2006 року чітко передбачала, що «народні депутати — члени фракції СПУ не повинні вступати в сепаратні переговори, брати участь в міжфракційних та інших об'єднаннях з представниками Партії регіонів та КПУ».

Антикризова коаліція

А далі, хоч у парламенті де-юре продовжувала існувати коаліція демократичних сил, представники Партії регіонів, СПУ та КПУ злагоджено проголосували за обрання Головою Верховної Ради О. Мороза. Після цього лідер СПУ повідомив, що змушений був піти на цей крок, оскільки «конфігурація, яка пропонувалася з обранням Петра Олексійовича, передбачала, що Юлії Володимирівні було уготовано долю не кращу, ніж під час її призначення на посаду прем'єра після перемоги Президента». На його думку, переговори про утворення коаліції демократичних сил затягувалися з метою «не допустити Ю. Тимошенко до крісла прем'єра, попутно зробивши винними соціалістів», а «тим часом «НУ» і ПР вели переговори, які називалися для преси «консультаціями», тим часом між цими фракціями було парafовано угоду, котра змістом повторювала угоду про створення коаліції демократичних сил». 7 липня політрада СПУ доручила фракції соціалістів юридично оформити розпад коаліції та рекомендувала їй взяти участь у формуванні парламентської коаліції «в розширеному форматі». І цього самого дня фракції Партії регіонів, СПУ та КПУ підписали угоду про створення антикризової коаліції, до складу якої офіційно увійшли 238 народних депутатів, в тому числі «нашоукраїнців» О. Волков і В. Заплатинський та білгуєць В. Зубик. Таким чином склалася ситуація, що у парламенті де-юре існувало дві коаліції, оскільки перед створенням антикризової коаліції не було оголошено про припинення існування коаліції демократичних сил. Виходячи з цього, БЮТ назвав дії «новокоаліціантів» антиконституційним заколотом і закликав Президента до негайного розпуску парламенту та оголошення дострокових виборів. Коли ж 18 липня Голова Верховної Ради О. Мороз таки оголосив про припинення існування коаліції демократичних сил та повторно повідомив про створення антикризової коаліції, Ю. Тимошенко заявила, що цим антикризовики підтвердили незаконність своїх дій та закликала «нашоукраїнців» скласти депутатські мандати і цим відкрити шлях Президенту до розпуску парламенту.

Однак В. Ющенко на це зазначив, що «право Президента на розпуск парламенту — це його останній аргумент, який він обов'язково використає, якщо в політиків не вистачить мудрості знайти компроміс до 25 липня — дня, коли згідно з Конституцією Президент отримає право розпуску недієздатного парламенту, який не зміг сформувати новий уряд». Отож у цій ситуації можлива розв'язка цілковито залежала від рішення Президента, бо після повторного оголошення про створення антикризової коаліції глава держави мав 15 днів, щоб внести до Верховної Ради подання про призначення В. Януковича на посаду прем'єра. А оскільки цей термін спливав 2 серпня, то починаючи з 25 липня Президент отримував легітимне право на розпуск парламенту. Виходячи з цієї небезпеки, 24 липня антикризова більшість ухвалила постанову «Про проведення спеціального пленарного засідання Верховної Ради», яке мало відбутися в разі ініціювання Президентом консультацій про дострокове припинення парламенту. А наступного дня було ухвалено абсурдне рішення «Про скасування постанови Верховної Ради від 10 січня 2006 року «Про відставку Прем'єр-міністра Ю. Єханурова, члена Кабінету Міністрів». Цим антикризова коаліція намагалася позбавити Президента ще однієї підстави для розпуску парламенту, хоча це рішення ніяк не могло змінити того юридичного факту, що уряд перебуває у відставці, оскільки склав повноваження перед новообраною Верховною Радою. Фактично це підтвердив і Голова Верховної Ради О. Мороз, котрий зазначив, що Верховна Рада скасувала рішення, «яке на час його прийняття було неконституційним, а не те рішення, яке сьогодні вже є конституційним». Водночас Голова Верховної Ради прекрасно усвідомлював ненадійність таких юридичних конструкцій та запропонував розширити антикризову коаліцію шляхом приєднання до неї «Нашої України». Президент у відповідь заявив, що «є два способи вирішення проблем у Верховній Раді — згода або розпуск законодавчого органу», і запропонував усім політичним силам обговорити та підписати універсал національної єдності, який планувалося покласти в основу нової коаліційної угоди — цього разу коаліції національної єдності.

Сергій ЛАВРЕНЮК.
(Продовження. Початок у №213 за 20 листопада 2007 року.).

Гарантії звільнених працівників ЧАЕС

Скажіть, будь ласка, які гарантії в Державній службі зайнятості надаються працівникам, звільненим у зв'язку зі зняттям з експлуатації Чорнобильської АЕС?
Петро КЛИМЕНЧУК.
Київська область.

У Відділі організації реєстрації, надання матеріального забезпечення та розгляду звернень громадян Державної служби зайнятості повідомили наступне. При зверненні до служби зайнятості працівників, які були звільнені у зв'язку зі зняттям з експлуатації Чорнобильської АЕС, їм будуть надаватися послуги відповідно до статті 12 Закону Укра-

їни «Про загальні засади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблока цієї АЕС на екологічно безпечну систему», прийнятого Верховною Радою України від 11 грудня 1998 року № 309-XIV. Зокрема в межах компетенції служби зайнятості працівники Чорнобильської АЕС, які влаштувалися на роботу до 15 грудня 2000 року і які звільняються з роботи у зв'язку з достроковим зняттям Чорнобильської АЕС з експлуатації, мають право на працевлаштування самостійно або за сприяння державної служби зайнятості на підприємствах, в установах і організаціях незалежно від форми власності у першочерговому порядку.

У разі реєстрації в державній службі зайнятості як таких, що шукають роботу, гарантується право на одержання допомоги з безробіття у розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати за останнім місцем роботи (обчисленої за рік) протягом 120 календарних днів, 75 відсотків — протягом 30 наступних календарних днів і 50 відсотків — протягом 390 наступних календарних днів за умови їх реєстрації в державній службі зайнятості як таких, що шукають роботу, протягом чотирнадцяти календарних днів після звільнення. Допомога по безробіттю може виплачуватися одноразово для організації безробітними підприємницької діяльності, якщо ці безробітні не можуть бути

працевлаштовані у зв'язку з відсутністю на ринку праці підходящої роботи. Одноразова виплата допомоги з безробіття для організації безробітними підприємницької діяльності здійснюється в розмірі допомоги з безробіття, нарахованої відповідно до статті 12 вказаного Закону, у розрахунку на 540 календарних днів. Матеріальна допомога у період професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації надається в розмірі допомоги з безробіття на початок навчання і не підлягає зменшенню. Тривалість виплати цієї допомоги зараховується до загальної тривалості виплати допомоги по безробіттю і не може її перевищувати.

Орендна плата за землю під гараж

Поясніть, будь ласка, як вираховується орендна плата за земельні ділянки під будівництво гаражів: за ставкою земельного податку чи ні?
Ігор БОЙЧУН.

Дніпропетровськ.

Відповідає перший заступник Дніпропетровського обласного Головного начальника управління земельних ресурсів С. КОРОБЕЙНИКОВ:

— Орендна плата за землю — це гроші, які орендар вносить орендодавцєві за користування земельною ділянкою. Розмір форма і термін внесення орендної плати за землю встановлюється за згодою сторін у договорі оренди (крім термінів внесення орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, які встановлюються відповідно до Закону України «Про плату за землю»).

Річна орендна плата за земельні ділянки, які перебувають у державній або комунальній власності, надходить до відповідних бюджетів, розподіляється і використовується відповідно до закону і не може бути меншою за розмір земельного податку, що встановлюється Законом України «Про плату за землю», та перевищувати 10 відсотків їх нормативної грошової оцінки. У разі визначення орендаря на конкурентних засадах може бути встановлений більший розмір орендної плати.

Допоможіть інваліду

Мій батько — інвалід війни I групи. Він стоїть у черзі на отримання автомобіля «Славу́та» під номером 2087. Скажіть, будь ласка, чи може Міністерство праці та соціальної політики надати перевагу комусь із інвалідів? Адже час іде, а тато авто так і не отримує. За станом здоров'я? Я йому дуже потрібен засіб пересування...

Олексій РІДЧЕНКО.
Черкаси.

Відповідає директор Департаменту у справах інвалідів Міністерства праці та соціальної політики України Ірина ТАРАБУКІНА:

— За повідомленням Головного управління праці та соціального захисту населення Черкаської обласної державної адміністрації, ваш батько, Рідченко Панас Іванович, як інвалід війни I групи перебуває на обліку з 23.04.07 року для забезпечення автомобілем «Славу́та» ЗА3—110307-42 на пільгових умовах за 7 відсотків від вартості автомобіля з правом передачі керування члену сім'ї.

Облікова черга П. Рідченка на отримання автомобіля № 2087 серед осіб, що мають право на позачергове забезпечення.

Оскільки потреба інвалідів у спецавтотранспорті набагато перевищує можливості державного бюджету, органи праці та соціального захисту населення забезпечують інвалідів автомобілями поступово, з дотриманням черговості серед них.

При забезпеченні інвалідів спецавтотранспортом за рахунок коштів державного бюджету міністерство не має права надавати перевагу будь-кому з них або змінювати черговість інвалідів на отримання автомобілів, оскільки це призведе до порушення прав інших інвалідів.

З огляду на викладене Панаса Рідченка буде забезпечено автомобілем за рахунок коштів державного бюджету згідно з вимогами чинного законодавства.

Водночас місцеві органи виконавчої влади та місцевого самоврядування мають право купувати автомобілі для інвалідів за кошти, накопичені в ході проведення благодійних акцій, спонсорські внески тощо. Придбаний у такий спосіб автомобіль може надаватися конкретному інваліду у вигляді адресної допомоги.

Враховуючи тяжкий стан здоров'я, особливі заслуги перед Батьківщиною та нагальну потребу у засобі пересування, міністерство звернулося до Черкаської обласної державної адміністрації з проханням розглянути можливість придбання для Панаса Рідченка автомобіля за рахунок коштів місцевого бюджету або спонсорських чи благодійних внесків.

На якій відстані має бути дорога?

Скажіть, будь ласка, на якій відстані повинна проходити лінія дороги, проїзду від фундаменту, житлового будинку до бордюру дороги? Яка різниця між дорогою та проїздом?

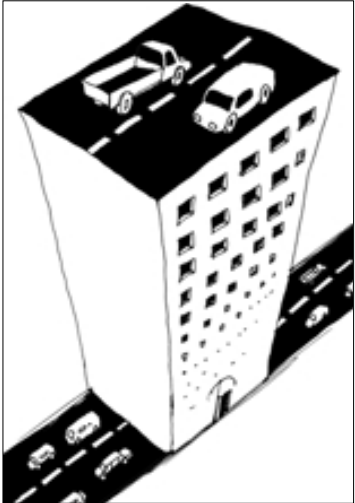
Анатолій ПУГАЙКО.
Рівне.

Відповідає заступник Міністра регіонального розвитку та будівництва України І. СОКОЛОВ:

— Мережа вулиць і доріг населених пунктів повинна проектуватися у вигляді єдиної системи з урахуванням:

- функціонального призначення окремих вулиць і доріг;
- інтенсивності транспортного, пішохідного та велосипедного руху;
- архітектурно-планувальної організації території;
- характеру забудови;
- вимог охорони навколишнього середовища. До складу вулично-дорожньої мережі входять вулиці й дороги магістрального та місцевого значення.

Відповідно до пункту 7.32* державних будівельних норм ДБН 360-92** «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень» відстань від краю основної проїжджої частини магістральних доріг до лінії регулювання житлової забудови приймається не менше 50 м, а при застосуванні шумозахисних пристроїв — не менше 25 м. Відповідно до пункту 3.22 зазначених державних

будівельних норм у районах садибної забудови за потреби, крім вуличної мережі, необхідно формувати мережу внутрішньоквартальних проїздів. Проїзди до житлових і громадських будинків слід передбачати завширшки 3,5 м на відстані не ближче 5 м від стін, щоб забезпечити проїзд пожежних машин.

Згідно з класифікацією вулиць і доріг, визначеною в додатку 7.1 (обов'язковому) ДБН 360-92**, основне призначення проїздів — проїзд транспортних засобів до житлових і громадських будинків, установ, підприємств та інших об'єктів міської забудови в середині районів та житлових кварталів.

До собаки прийшла старість

Нашому собаці — більше 10 років. Він має чудовий вигляд, бігас, відмінно їсть. Але є серйозна проблема: вдома він може помочитися, не дочекавшись виходу. Намагаємося виводити його часто: разів 3—4 на день. Але, на жаль, проблема залишається. Скажіть, що можна зробити в цій ситуації? Я так розумію, це від старіння...
Таміла ФЕДЧЕНКО.
Дніпропетровськ.

Відповідає доктор ветеринарної медицини Євгенія СНЕЖКО:

— Передусім, необхідно показати

вашого песика ветеринарному лікарю. Потрібно буде зробити аналізи сечі і крові тварини, можливо — УЗД. Нетримання сечі в дорослих собак зустрічається часто, на нього страждають стерилізовані, літні і тварини з ожирінням. Передчасне сечовипускання можуть викликати захворювання сечового міхура, нирок, статевих органів, доброякісні і злоякісні пухлини та інші хвороби органів і систем. При правильній постановці діагнозу лікар призначить вашому собаці лікування. Якщо ж проблема у фізіологічній старості, то не засмучуйтеся — це також піддається лікуванню.

Чому «згоріли» гроші

У 1992 році ми з дружиною зробили грошові вклади до Ощадного банку на суму 1600 та 2200 карбованців. Частину грошей я знав, а доля решти невідома. Бо коли ми звернулися за компенсацією по вкладах у розмірі 50 гривень, то в касі нам відповіли, що виплат не буде, тому що не було руху коштів і наші гроші «згоріли». Ніяк не можемо зрозуміти, чому ж вони «згоріли»? Ми ці вклади збирали по крихтах роками, а тепер залишилися ні з чим.

Іван ЮРЧЕНКО.
Скрипалі Роменського району Сумської області.

Відповідає заступник голови правління ВАТ Державного ощадного банку України С. ПОДРЕЗОВ:

— Законом України від 21 листопада 1996 року № 537/96-ВР «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України» встановлені зобов'язання держави пе-

ред громадянами України, які внаслідок знецінення втратили грошові заощадження, поміщені в період до 2 січня 1992 року в установи Ощадного банку СРСР, що діяли на території України і відновлюються у співвідношенні 1 крб. заощаджень на 1,05 гривні.

Оскільки вклади пана Юрченка та його дружини відкрито у 1992 році, то компенсація відповідно до вищевказаного Закону України у зазначеному співвідношенні по ним не нарахована.

Також повідомляємо, що згідно з ч. 2 статті 1 вищезазначеного закону України, компенсації підлягають грошові заощадження громадян, поміщені в установи Ощадбанку України протягом 1992—1994 років, і які знаходилися на рахунках Ощадбанку України не менше одного повного календарного року, в період 1992—1995 років.

Однак, порядком, джерела, розмір компенсації цих вкладів та терміни її виплати чинним законодавством не врегульовані.

Пенсійне забезпечення військовослужбовців

Мене цікавить, як призначаються пенсії військовослужбовцям і хто має право на перерахунок.

О. МАЛЕЦЬКИЙ.

Нечаєне
Миколаївської області.

Відповідає заступник голови правління Пенсійного фонду України Валентина НИКИТЕНКО:

— Пенсійне забезпечення військовослужбовців Збройних Сил держав—учасниць Співдружності Незалежних Держав та інших військових формувань колишнього СРСР відповідно до Угоди про порядок пенсійного забезпечення військовослужбовців і їх сімей і державного страхування військовослужбовців держав—учасниць СНД здійснюється на умовах, за нормами і в порядку, які встановлені законодавством держав—учасниць, на території яких проживають зазначені військовослужбовці.

Пенсії військовослужбовцям призначаються відповідно до Закону України від 09.04.92 № 2262-XII «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», яким визначені умови, норми і порядок пенсійного забезпечення військовослужбовців.

Згідно із законодавством, яке діяло до 1 січня 2005 року, пенсії особам офіцерського складу обчислювалися з відповідних окладів за посадою, військовим званням, процентної надбавки за вислугу років, надбавки за вчене звання і науковий ступінь, кваліфікацію і умови служби, у порядку і розмірах, що визначалися Кабінетом Міністрів України.

Прийняті з 1995 і до 2004 року Кабінетом Міністрів України рішення про підвищення грошового забезпечення практично не могли вплинути на збільшення розмірів пенсій, що були призначені раніше, оскільки воно збільшувалося за рахунок введення нових додаткових видів грошового забезпечення, які згідно із законодавством враховувалися для обчислення пенсій лише тим військовослужбовцям, які їх отримували на день звільнення зі служби.

Відповідно до пункту 2 Прикінцевих положень Закону України «Про внесення змін до ст. 43 Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та деяких інших осіб» від 15 червня 2004 року № 1769-IV з 01.01.2005 проведено перерахунок всіх раніше призначених пенсій військовослужбовцям та деяким іншим особам з урахуванням до-

даткових видів грошового забезпечення, які встановлені законодавством на час перерахунку.

До прийняття зазначеного закону перерахунок раніше призначених пенсій проводився відповідно до ст. 63 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» тільки у зв'язку з підвищенням посадових окладів та окладів за військове звання.

Правомірність цього підтверджується ухвалами Верховного Суду України від 03.09.2003 у справі № 6-6769 кс та від 22.01.2004 у справі № 6-1298 кс 03 і постановою від 15 квітня 2005 року № 4 Пленуму Верховного Суду України.

Повідомляємо також, що Конституційний Суд України своїм Рішенням від 14.06.2007 № 3-рп/2007 визнав таким, що відповідає Конституції України (є конституційним) перше рішення пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до статті 43 Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та деяких інших осіб» від 15 червня 2004 року № 1769-IV, а саме: «Встановити, що особи, яким раніше призначено пенсії відповідно до

Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та деяких інших осіб», мають право на перерахунок пенсій з урахуванням положень цього закону та виплату 50% перерахованої пенсії з 1 січня 2005 року, а з 1 січня 2006 року — 100% перерахованої пенсії».

Влад КРИВОБОКОВ: «Народне підприємство» — це нова філософія соціально-економічних відносин»

Депутат Луганської обласної ради Владислав КРИВОБОКОВ пропонує свій варіант вирішення проблеми обласного комунального підприємства «Луганськвода». Приводом для розмови послужив намір уряду України передати об'єкти централізованого водопостачання, що перебувають у комунальній власності, в оренду або концесію.

— Владиславе, на сесії обласної ради, яка розглянула питання про передачу ОКП «Луганськвода» у концесію, ваша фракція комуністів висловила свою незгоду з таким рішенням і запропонувала свій варіант виходу з економічної ситуації, в якій опинилося водопостачальне підприємство. На яких конкретних економічних аргументах будуються ваші пропозиції?

— Почнемо з того, що вода — такий само необхідний продукт для життя людини, як і хліб. Коли «кран», наприклад, опиниться в руках московських власників, вони одержать цілковитий контроль над регіоном. Хай в якому жалюгідному стані перебуває сьогодні економіка підприємства, його не можна віддавати в концесію в принципі. Бо вода — це, насамперед, основа безпеки життя населення і функціонування промисловості регіону. Мало того, я вважаю, що при визначенні «концесійної» долі «Луганськводи» не слід брати до уваги лише стан її економіки. Так, є борги, і великі,

але є й активи. І вони набагато більші: 7647 км водопровідних мереж, що, до речі, дорівнює відстані від Києва до Пекіна, 1716 км каналізаційних мереж, 616 артезіанських свердловин, 300 водопровідних і каналізаційних насосних станцій, очисні споруди, підземні й наземні водозабори, будівлі. А ще — транспорт, підготовлений персонал, лабораторії і багато чого іншого. Все це коштує мільйони і мільйони доларів.

Але головне все-таки — сама вода. Унікальний продукт, який, з волі Божої, нічим замінити не можна. Вдумайтесь, чим потенційно є підприємство, яке монополює поставляє на споживчий ринок (а це 2,5 млн. чоловік і 7000 підприємств) унікальний продукт. До того ж в умовах, коли споживач не може від нього відмовитися через «життєво важливі причини». Це просто супермонополія! Отож сьогодні в Луганську йде розмова про те, що на цю монополію претендують московські інвестори. Принаймні про це сказав голова про-

фільної комісії облради в інтерв'ю УНІАН. Але хоч би хто з іноземців став концесіонером, суті це не змінює. Якщо інвестор готовий вкласти більш як 500 мільйонів гривень, отже, розраховує отримати гарний прибуток. Шляхом простого розрахунку можна дійти висновку: навіть якщо цю суму інвестор просто покладе в банк на депозит, то тільки відсотків одержуватиме щомісяця до 50 тис. доларів. Отож прибуток від «Луганськводи» може бути щонайменше вдвічі більший. Жоден інвестор не стане нерозважливо ризикувати своїми капіталами, чи не так? У цій ситуації вкладення коштів буде цілком виправданим. Логічно запитати: а чому б на цьому не заробити самому населенню області?

— Одне слово, ви вважаєте, що, віддавши «Луганськводу» в концесію, населення області багато втратить? Що конкретно?

— Насамперед, втратить вплив на підприємство обласна рада, а це спричинить те, що вона вже не зможе впливати на тарифну політику. Практика показує, що ЖКГ — це така гра, в якій люди завжди приймають умови, нав'язані їм власниками постачальних підприємств. Приміром, тарифи минулого року підвищилися втричі. Пообурювалися люди на мітингах, порухали свої жалюгідні гроші — та й пішли платити за послуги, якість яких геть не задовольняє. А що робити? Всім хочеться жити в теплі та з водою.

— Ваша пропозиція про створення «народного підприємства», яким зможуть володіти жителі області, викликає неоднозначну реакцію в депутатів і керівників області. Правду сказати, багато хто ставиться до цього досить скептично. Постає безліч запитань. Скажімо, що означає —

«народне підприємство»? Як юридично закріплюється така форма власності?

— Йдеться не про створення нової юридичної форми. Це може бути ЗАТ чи ВАТ, одне слово, будь-який варіант господарчого товариства з акціонерною чи пайовою власністю. Права та обов'язки сторін у таких структурах досить чітко прописані в українському законодавстві. «Народне підприємство» — це скоріше нова філософія соціально-економічних відносин у нашій країні, коли максимально широке коло громадян, які не мають достатніх коштів для організації власного бізнесу, одержує доступ до участі в прибуткових бізнес-проектах завдяки об'єднанню ресурсів.

— В інших країнах це могло б називатися трастом?

— Можливо... Але, як ви знаєте, слово «траст» ненависне нашим людям, бо пов'язано з найгіршими моментами в їхньому житті. По-друге, траст розміщує гроші в різні проекти, акції різного ступеня прибутковості, а «народне підприємство», як ми розуміємо, повинне створюватися для розв'язання конкретного завдання. Поясню докладніше. Представницька комісія обласної ради дійшла такого висновку: щоб поставити «Луганськводу» на ноги, потрібно 500 млн. грн. Якщо поділити цю суму на всіх жителів області, на кожну людину припадає по 250 гривень. Якщо інвестиційну програму розписати на три роки, вийде, що кожен житель області зможе щомісяця вкладати в розвиток підприємства приблизно 10 грн.

Я впевнений, що в регіоні знайдеться досить тих, хто захоче виступити інвестором підприємства, вклавши в нього свої кошти. При цьому луганці-акціонери будуть повноправними власника-

ми «Луганськводи», що більш ніж логічно. Адже саме вони зацікавлені в тому, щоб вода завжди була, до того ж хорошої якості. Якщо прибуток підприємства може досягати 80 тис. доларів щомісяця, то вкладені гроші повернуться до кожного жителя області. Акції, що могли б одержати луганці у своєму народному концесійному підприємстві, давали б їм більший прибуток, ніж будь-який банківський вклад. Це, якщо хочете, був би народний капіталізм. А бажаючи заробити довелось б викуповувати акції в народну пайовою ціною. Власників підприємства в такому випадку знали б в обличчя. Якщо «Луганськвода» належатиме громадянам, які проживають у регіоні, вони як нормальні, адекватні господарі готові будуть вкладати гроші, скажімо, так само, яккладають сьогодні в утримання свого житла.

— Якщо врахувати той факт, що значна частина населення регіону — люди пенсійного віку, то їх готовність пожертвувати частиною своєї пенсії і віддати її невідомо кому викликає сумнів... Тим паче що ментальність старшого покоління досі формується у рамках поняття — якщо народне, значить, безплатне.

— Якщо ми зможемо переконати людей у своїй порядності й компетентності — гроші дадуть. І потім, я — не «невідомо хто». Я відкрито виступав і виступаю від свого імені. Я готовий узяти на себе організаційну роботу зі створення народного підприємства «Луганськвода». Мої переконання стосовно того, що населення підтримає мою ідею, насамперед базуються на вірі в здоровий глузд людей, які багато чого навчилися в останні роки.

Розмовляла Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

■ ДАТИ

«То було справжнє пекло»

«То було пекло» — так очевидці характеризують події, що відбувалися на Західній Україні 60 років тому. Йдеться про післявоєнні масові виселення (депортації) корінного населення з рідних місць у сибірські простори. Дослідження того відтинку історії в рамках проблеми «Український етнос в світовому часопросторі» нині проводять працівники філії «Гуцульщина» Науково-дослідного інституту українознавства МОН України, осідок якої — у райцентрі Верховина Івано-Франківської області. Ми попросили директора цієї установи Петра Шкрібляка нагадати, що коїлося у ті часи на західно-українських землях.

— Петре Васильовичу, історія знає багато депортацій?

— Депортація (від лат. deportatio, deporto — засилаю, висилаю) — це примусове виселення з місця постійного проживання особи, родини, групи людей, які визнані небезпечними для існуючого режиму. Світовій історії відомо чимало прикладів. Як-от депортація євреїв після завоювання Єрусалиму в 686 р. до н. е. вавилонським царем Навуходоносором II.

Та чи не найефективніше впродовж тривалого часу цей механізм застосовувала Російська імперія, намагаючись втримати під колоніальним гнітом завойовані народи. Першими відчували на собі тягар депортацій новгородці, псковичі, які колись мали свої державні утворення. За часів Івана Грозного ці етноси перестали існувати,

асимілювавшись у складі Росії. Особливо масштабного і цілеспрямованого характеру депортації набули в радянську епоху.

— Навіщо радянській владі було депортувати західних українців?

— До УРСР у 1939 р. були приєднані Рівненщина, Волинь, Галичина, 1940 року — Буковина, 1945-го — Закарпаття. Тут ще збереглися національно-патріотичні настрої. Підкорити це населення було не так просто. Тому в хід пішли розстріли, концтабори, депортації.

— Якими були масштаби виселень у цих краях 60 років тому?

— Примусові виселення на новоприєднаних землях почалися ще у довоєнні і з новою силою спалахнули у повоєнні роки. А найбільш масштабною і жорстокою вважають депортацію 21—22 жовтня 1947 року. Готували її суворо

таємно. Навіть перші секретарі РК КПУ та начальники відділень КДБ були поінформовані лише за два—три дні до початку, а всі інші виконавці — о 6 год. ранку 21 жовтня 1947 р. 3 райцентрів та міст у села для виконання злочинної акції одночасно вирушили групи з кадебістів, прикордонників, партійно-комсомольських активістів, апаратників районних установ і організацій. Приміром, в Івано-Франківській області в акції брало участь 18,5 тисячі чоловік. Наслідок операції — вивезення до Сибіру майже 12,5 тисячі прикарпатців.

— Як, власне, проводилася акція?

— Ті два дні стали пекельними для всієї Західної України й Гуцульщини зокрема. Додайте до цього ще й погоду. У Путильському, Верховинському (тоді Жаб'ївському), Косівському, Яремчанському та інших районах регіону бушувала снігова стихія. На шляхах з Яремчі до Верховини в снігових заметах застрягло 30 військових автомашин, супроводжуваних танками, а з Коломиї до Косова — 55 автомашин і два БТР. Щоб виконати завдання,

більшовицько-радянські кати пішки десятки кілометрів гнали напівроздягнаних і голодних старих і дітей з Гриняви до Ворохти, з Ростоків та Яворова до Коломиї і т. д. На верхах товщина снігу сягала двох метрів, як повідомляв перший секретар Івано-Франківського обкому КПУ Михайло Слонь у Київ Лазарю Кагановичу, щоб той оцінив «мужність» у проведенні операції. Особливо жалюгідною була акція в Путильському та інших гірських районах. Зойки й плачі старих, жінок та дітей, ревіння худоби, голосіння, матюки комуністів, клацання зброї, завивання хуртовини — все це зливалось в страшну симфонію звуків, від якої можна було збожеволіти

Зойки й плачі старих, жінок та дітей, ревіння худоби, голосіння, матюки комуністів, клацання зброї, завивання хуртовини — все це зливалось в страшну симфонію звуків, від якої можна було збожеволіти

рих, жінок та дітей, ревіння худоби, голосіння, матюки комуністів, клацання зброї, завивання хуртовини — все це зливалось в страшну симфонію звуків, від якої можна було збожеволіти. За ці два страшні жовтєві дні 1947 р. з Путильського району було депортовано 285 людей, з яких 114 — діти. А загалом тоді було виселено близько 80 тис. жителів Західної України, в тому числі з Дрогобиць-

кої області — 14,5 тис., Тернопільської — понад 13 тис., Рівненської — 11,5 тис., Волинської — майже 9 тис. людей.

— Яку роль сталінське керівництво відводило цій операції у своїх стратегічних планах?

— Вона мала стати переходом до повного виселення з України українців. Комуно-більшовицький режим СРСР так само вчинив з чеченцями у Чечні, кримськими татарами.

— Чим мотивував режим таку жорстокість?

— У хід ішли фальшиві твердження про нібито співпрацю гітлерівців з українськими націоналістами та греко-католицькою церквою. Хоча загальновідомо, що в роки окупації України фашистський режим жорстоко розправлявся з українськими підпільними організаціями, духовенством ГКЦ. Українську націю намагалися видати за злочинну, щоб якось виправдати її виселення зі споконвічних земель, і розпорошити по світу. Але цим планам більшовицьких верховодів не судилося здійснитися.

— Що стало їм на заваді?

— Це було важко виконати технічно. Збірні пункти й сама залізниця нес-

проможні були «пропустити» крізь себе так багато людей. Деякі обласні комуністичні керівники навіть рекомендували здійснювати депортації меншими групами, але частіше, щоб забезпечити виконання планів. Та і після цього транспорт не встигав перевозити депортованих. Траплялося навіть, що з цієї причини деякого відпустили додому.

— Як ці масові виселення позначилися на життєвій силі української нації?

— Із західних областей України протягом 1939—1955 рр. було депортовано близько 2,2 млн. осіб, що становило 20,5% усього населення. Це майже стільки, скільки людей під час Другої світової війни вивезли зі всієї України на примусові роботи до Німеччини. Водночас тут інтенсивно відбувалося зросійщення — в освіті, культурі, науці. Наприклад, уже в 1962 році у Львові нараховувалося 29 російськомовних шкіл, а у Станіславі (нині Івано-Франківськ) у російськомовних школах навчалися 60% учнів. Це стосувалося й вузів, технікумів, театрів, преси тощо, де російська мова стала витіснити українську, що завдало відчутного удару по духовності нації. Власне, цей спадок з його наслідками передався незалежній Україні.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

До калькулятора, споживачі!

Анатомія тарифів одного ЗАТ

Перше грудня ударить бухом немало кам'ячан: саме з цього числа, як уже раніше вирішила позачергова сесія міськради, буде піднято тарифи на тепло, гарячу та холодну воду, водовідведення. Ці послуги сто тисячному місту надає ЗАТ «Тепловоденергія». Однак, голосуючи «за», депутати усе ж утворили комісію, яка пробує дещо відкоригувати запропоновані підприємством цифри. Оцінкою ситуації поділився член цієї комісії, депутат багатьох скликань Ростислав ЯРЕМА. На нашу думку, його висновки стосуються далеко не самої лише кам'янець-подільської «Тепловоденергії».

— Чи вірите ви, що досвідчені люди з бізнесу можуть братися за справу, знаючи наперед, що вона збиткова?! Мені, підприємцю з великим досвідом, такі невідомі. Тим часом у нашому місті з року в рік не давнє комунальне підприємство, а нині закрите акціонерне товариство, яке фактично стало вотчиною кількох сімей, диктує громаді такі правила, що вона, чесно кажучи, мусить утримувати ЗАТ і виконувати всі примхи його власників. ЗАТ орендує майновий комплекс і навряд чи переймалося б орендою, якби це було не вигідно. То, може, не все так погано в їхній хаті? Ось надумали підняти тарифи, винесли на сесію і без обговорення в депутатських комісіях протягли рішення збільшити ціни більш ніж на 20 відсотків. Воно набирає чинності першого грудня.

Це не вперше за останні роки. З 2004 року у нашому місті вартість цих послуг зростала частіше, ніж деінде.

Тим часом дедалі більше споживачів від'єднуються від централізованих мереж ЗАТ. Через неякісні послуги, високі тарифи, непередбачуваність постачальника. Споживачів меншає, і ЗАТ хоче розкласти недобір на тих, хто лишився. Додається квартирних лічильників — люди починають платити лише за фактично отримані послуги, тобто значно менше, ніж учора. А вчора і все попереднє життя переплачували, виходить?! А ще кажуть, нема дурних... Таки маємо їх позбутися. Депутати місцевих рад, котрі якраз і затверджують неправомірно підняті тарифи, нехай поставлять себе на місце своїх виборців, перш ніж піднімати руку.

Головною причиною підвищення постачальники називають зростання ціни газу. Так, це має місце. Однак наша перевірка з'ясувала, що питома вага основної складової однієї гігакалорії тепла — газу — раніше становила 68 відсотків, а сьогодні — ...46. У робітництва «Тепловоденергії» зарплата низька, зате висока в адміністрації. Меншає споживачів, та не меншає працівників ЗАТ. Застаріла матеріальна база, діряві труби. Виявляється, вони вигідні, бо щоразу цим можна тиснути на владу та громаду: мовляв, помагайте. Це чийсь приватний інтерес? І громада щороку допомагає, з бюджету виділяються кошти на латання дірок. Керівництво ЗАТ обіцяло вкласти 12 мільйонів інвестицій. Де вони?

Підняття тарифів — то подвійна шкода: поперше, б'є по сімейному бюджету населення; подруге, підприємство, яке дбає лише про зростання цін, а не про впровадження нових економічних технологій, все одно чекає занепад. Що робити? Віддалені вітки тепломереж, куди тепло доходить ледь живе, варто замінити альтернативними видами обігрівання — підвальними, даховими, індивідуальними котлами. Транспортування гнилими мережами на далеку відстань працює на зростання гігакалорії в ціні. Усі заклади кому-

нальної мережі — дитсадки, лікарні, школи — слід перевести на мінікотельні. Весь світ перейшов на модульне опалення, а ми все тупцюємо на місці.

До речі, околиці можна віддати малим приватним підприємцям, побачите, як вони запрацюють. Ось у ЖЕКів з'явилася альтернатива — товариства співвласників житла, і вони засвідчили, що подібна альтерна-

Внутрібудинкові мережі водопостачання та водовідведення чим швидше треба міняти на пластикові, бо політика латок дорожча за повну заміну

тива має бути всюди. Майже чотири роки тому мої виборці з двох будинків по проспекту Грушевського, 38 та 40, створили таке товариство. Там квартплата відтоді удвічі нижча, ніж у ЖЕКу, а за ці гроші члени товариства зробили капітальний ремонт даху, замінили всі стояки, труби, оновили під'їзди всередині... У ЖЕКу вони б ще довго чекали своєї черги на таке.

Внутрібудинкові мережі водопостачання та водовідведення чим швидше треба міняти на пластикові, бо політика латок

дорожча за повну заміну. Думаєте, у нас в країні один-єдиний Алчевськ?! Слід ввести тотальний облік використання води — від підйому до котелень, від котелень до подачі в квартири: одразу стане видно втрати «по дорозі». Хто втратив, той нехай і платить. Треба вивільнити з підприємства баласт неефективних кадрів адмінпарату, за рахунок чого підняти платню робітництву. Споживачам додзвонитися на абонентську, аварійну чи інші служби дуже важко. Відповідно — море скарг до виконкому, які фіксує служба 005. Більш оперативно працювала б окрема від ЗАТ аварійна госпрозрахункова служба. Крім того, вона була б незалежною від адміністрації ЗАТ, яка списує на ремонт чимало, та результату не буде ніколи.

А владі необхідно більше думати про того, хто неспроможний сам поставити лічильник, перейти на індивідуальне опалення, зробити евроремонт житла. Потрібна програма сприяння малозабезпеченим споживачам. Депутатам, особливо місцевих рад, слід нарешті визначитись: або вони дбають лише про вузькопартійні інтереси, або займають принципову позицію, захищаючи інтереси територіальних громад.

Записала Віра ШПИЛЬОВА.

На вісім мільйонів гривень відремонтовано медичних закладів

Як розповіли кореспонденту газети «Голос України» в міському управлінні охорони здоров'я, зокрема, 1,3 мільйона пішло на реконструкцію приміщень першої міської лікарні — найбільшого лікарняного закладу Полтави, що обслуговує її жителів області. А введення в дію санітарно-бактеріологічної лабораторії при міському пологовому будинку розвантажить роботу наразі єдиного в регіоні спеціалізованого закладу, який досі діє при поліклініці третьої міськлікарні. У першій міській лікарні негайного ремонту потребували дитяче інфекційне відділення, травматологічний пункт, а також господарські приміщення та приймальне відділення. Мрії лікарів стали дійсністю лише цього року.

Нині реанімаційне відділення облаштовують новим вентиляційним устаткуванням. Придбано необхідне обладнання. Приміщення відділення відповідатиме усім вимогам європейських стандартів. Увести в експлуатацію санітарно-бактеріологічну лабораторію при міському пологовому будинку планують до кінця цього року. Таких успіхів вдалося досягти завдяки злагодженій взаємодії влади та підприємців міста. *Дмитро СКОБЕЛЬСЬКИЙ.* Полтава.

Просте рішення

Протягом останнього року «сірий» імпорт автомобілів VIP-класу набув грандіозного розмаху, несучи серйозну загрозу здоров'ю й навіть життю споживачів. Про те, якими схемами послуговуються «сірі» дилери, а також про найпростіші та найдієвіші способи їхнього блокування — в інтерв'ю із заступником генерального директора з післяпродажного обслуговування ВАТ «АвтоКапітал» Олександром ХАЛИМОНОМ.

— Олександр Володимировичу, відомо, що через високі видатки насамперед на сплату податків і митних зборів, що становлять приблизно 50 відсотків вартості імпортованого авто, чесна торгівля ними останніми кількома роками стала не вигідна. Через що процвітає й набирає обороти «сірий» імпорт...

— Справді, оскільки розраховувати на офіційне зниження податків, на жаль, не доводиться, «сірі» дилери зменшують їх, так би мовити, вручну, розробляючи для цього різноманітні схеми. Суть їх насправді досить проста. Річ у тім, що податки і збори нараховуються, виходячи з так званої інвойсної ціни або зазначеної в рахунку, котрий видається в момент придбання автомобіля, його вартості. І якщо дилерові вдається домогтися того, що зазначена в ньому сума нижче реальної вартості, пропорційно до цього знижується й обсяг здійснюваних ним податкових виплат.

— З цього випливає, що винахідливість «сірих» дилерів, яку вони виявляють серед розмаїття схем, що використовуються, сконцентрована виключно на тому, щоб знизити інвойсну ціну? Тобто всі їхні схеми, по суті, складаються в єдину модель?

— Авжеж, і до того ж основних схем «сірого» імпорту не так уже й багато. Найпростіша

з них — використання двох інвойсів. Так, вітчизняний автодилер під час купівлі партії тих або інших машин просить продавця оформити два рахунки. У першому з них зазначена реальна ціна товару, у другому — занижена. Перший з них може бути потрібний для того, щоб, вивозячи автомобіль, наприклад, з Німеччини, отримати повернення ПДВ у розмірі 16 відсотків від вартості. А другий, звичайно, використовується під час його ввезення на митну територію України для зниження обсягу податкових платежів, які тут нараховуються.

— А якщо в потенційного «сірого» дилера немає на прикметі такого зговірливого продавця, як він тоді діятиме?

— Є певна категорія «сірих» імпортерів, які спеціалізуються на імпорті американських авто. При цьому технічні параметри автомобілів, вироблених у США, не відповідають європейським. Ну, наприклад, на спідометрі зазначено милі, термометр зазначає кількість градусів за Фаренгейтом, і це лише дрібні розбіжності, котрі просто завдають споживачеві незручностей. А є й більші — різниці в оптиці й діапазоні розсіювання світла фар, що, до речі, вже порушує безпеку руху. Коротше кажучи, в такому вигляді американські машини непридатні до експлуатації і в Європі, і в Україні.

Однак мені стало відомо, що окремі представники українських органів сертифікації заплішують на це очі й підтверджують відповідність тих або інших автомобілів прийнятим у нашій країні вимогам. Але насправді сертифікат для американської машини на законних підставах може бути виданий лише за однієї умови: заміна всіх тих приладів і механізмів, які відрізняють її від європейської.

— А в разі, якщо потенційному «сірому» дилерові не вдається, так би мовити, знайти спільну мову з органами сертифікації?

— Тоді, що, до речі, відбувається найчастіше, можна ввезти вже спочатку повністю складений автомобіль під виглядом розуккомплектованого. При цьому автодилери можуть обмежуватися зніманням якихось дрібних деталей — фар, наприклад, і тому подібного, а можуть і справді частково розібрати автомобіль. І від того, наскільки глибоким було втручання, тобто ступінь розуккомплектовки, залежить і рівень, до якого може бути знижена його митна вартість. А виходить, і рівень економії на сплаті податків.

— А як такі процедури впливають на безпеку власника автомобіля або його пасажирів?

— Усе залежить від того, наскільки істотним було втручання, хто, в яких умовах і з якою сумлінністю потім складав автомобіль. Одним із ключових моментів у подібних випадках є знімання сидінь, оскільки з ними пов'язана робота подушок безпеки. Тобто, якщо сидіння поставлені на місце неякісно, ймовірність

порушень у їх роботі стає дуже великою, а це у свою чергу може спричинити збій і у всій системі безпеки, котра влаштована таким чином, що в разі пошкодження того або того її сегмента просто відключається.

— Відомо, що досить часто дилери діють ніби навпаки, тобто ввозять під виглядом нових автомобілів б/в, так звані автомобілі-потопельники, тестдрайвові або просто відбраковані виробником, коротше — будь-які машини з мінімальним або нульовим ресурсом, які потім або абияк ремонтують, або просто надають їм товарного вигляду.

— Так. І ця схема — найпідступніша, оскільки найголовніше тут те, що покупець перебуває в повному невіданні стосовно ступеня зносу тієї машини, за кермо якої він сідає. При цьому, купляючи автомобіль VIP-класу заради підвищеної безпеки, він саме її не отримує. Адже на відміну від офіційних представників автоконцернів «сірий» дилер не може гарантувати не лише новизну машини, котру продає, а й навіть просто коректну доставку цього товару на територію України. Крім того, офіційний дилер здійснює всі етапи технічної перевірки автомобілів, які надходять до країни, що називається, до останнього гвинтика й тільки потім виставляє їх на продаж. А в «сірих» дилерів для цього просто немає жодних можливостей.

— А як відбувається гарантійне обслуговування таких «темних конячок»?

— За великим рахунком — ніяк. Тобто за техобслуговування таких автомобілів, в якому офіційний дилер нікому, звісно, не відмовить, власникові однаково доведеться платити. Відповідно до українського законодавства автомо-

біль, що зазнав стороннього втручання або вже ремонтувався в неофіційного автодилера, що, по суті, те саме, гарантійному обслуговуванню не підлягає.

— Але чи завжди і яким чином можна виявити факт такого втручання?

— Завжди, хоча в різних випадках це відбувається по-різному. Дуже часто такі автомобілі грішать так званими блуканими помилками. Тобто в роботі машини виникають порушення, які то виявляються, то ні. І якщо клієнт декілька разів звертається з подібною проблемою, стає ясно, що її раніше розбирав або ремонтував непрофесіонал. Крім того, у разі будь-якої поломки фахівці автосервісу офіційного дилера завжди можуть виявити явні дефекти, саме для такої поломки не характерні. Або, врешті, автомобіль із терміном експлуатації, що завершився, має набір очевидних ознак зносу.

— Отже, бажання отримати відчутний прибуток за рахунок економії на податкових платежах штовхає імпортерів до пошуку будь-яких засобів зниження інвойсної ціни ввезених автомобілів або їх початкової реальної вартості. Але якщо це зводить всю розмаїтість застосовуваних ними схем до єдиної моделі, можливо, є й спільний спосіб її блокування?

— Насправді все дуже просто. Наприклад, у Росії митна вартість імпортованих автомобілів визначається виходячи з тієї ціни, за якою їх продає виробник або його офіційні дилери. А та цифра, що зазначена в інвойсі, просто кажучи, нікого не цікавить. І оскільки імпортер платить податки відповідно до реальної ціни автомобілів, у нього немає ні спокуси, ні можливості якось занизити їхню митну вартість.

Записала Марія ІВАНОВА.

28 листопада в Україні місцями невеликий сніг. Пориви вітру 15-22 м/с. Температура вночі 2-8° морозу, вдень від 4° морозу до 2° тепла; у Криму вночі до 0°, вдень 1—6° тепла

Отримали групу не з легких

Футбол. У місті Дурбан (ПАР) відбулося жеребкування групового етапу кваліфікації до футбольного чемпіонату світу 2010 року, фінальний турнір якого відбудеться у Південно-Африканській Республіці. Це перший такий турнір на африканському континенті.

Група 1. Португалія, Швеція, Данія, Угорщина, Албанія, Мальта.

Група 2. Греція, Ізраїль, Швейцарія, Молдова, Латвія, Люксембург.

Група 3. Чехія, Польща, Північна Ірландія, Словаччина, Словенія, Сан-Маріно.

Група 4. Німеччина, Росія, Фінляндія, Уельс, Азербайджан, Ліхтенштейн.

Група 5. Іспанія, Туреччина, Бельгія, Боснія і Герцеговина, Вірменія, Естонія.

Група 6. Хорватія, Англія, Україна, Білорусь, Казахстан, Андорра.

Група 7. Франція, Румунія, Сербія, Литва, Австрія, Фарери.

Група 8. Італія, Болгарія, Ірландія, Кіпр, Грузія, Чорногорія.

Група 9. Нідерланди, Шотландія, Норвегія, Македонія, Ісландія.

Відбірний цикл до світового чемпіонату стартує наступної осені.

Турнірна хроніка

Гандбол. Київ. XII міжнародний турнір «Кубок Турчина». Палац спорту. 23-25 листопада. Збірна України виграла у гандболісток Австрії — 32:20, Аргентини — 26:16 і Японії — 39:28. Отже, команда Леоніда Ратнера стала переможцем турніру. Друге місце посіли японки, третє — збірна Австрії, четверте — гандболістки Аргентини. Усі ці колективи братимуть участь у цьогорічному чемпіонаті світу, який 2-16 грудня відбудуватиметься у Франції. На першому етапі збірна України змагатиметься з гандболістками Німеччини, Кореї та Парагваю. У Франції, окрім медалей, розігруватимуть також ліцензії на Олімпійські ігри-2008.

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. Чоловіки. 8-й тур. 23 листопада. «Миколаїв» — «Київ». 68:86. «Дніпро» (Дніпропетровськ) — «Черкаські мавпи». 60:78. «Азовмаш» (Маріуполь) — «Суміхімпром». 94:74. 24 листопада. «Хімік» (Южний) — «Кривбасбаскет-Люкс» (Кривий Ріг). 72:66. «Одеса» — БК-93 «Пульсар» (Рівне). 101:72. 25 листопада. «Будівельник» (Київ) — «Політехніка-Галичина» (Львів). 66:103. «Азовмаш» і БК «Київ» очолюють турнірну таблицю, здобувши перемоги у восьми матчах.

На знімку: грають «Будівельник» і «Політехніка-Галичина».

Фото Миколи БОЧКА.

Хокей. Відкритий чемпіонат Росії. Вища ліга. 24—25 листопада. «Сокіл» (Київ) — «Крилья Советов» (Москва). 1:6, 7:1. «Белгород» — «Газпром-ОГУ» (Оренбург). 3:0, 6:5. ЦСК ВПС (Самара) — «Кристал» (Саратов). 3:2 (вк). 0:2. «Аріада-Акпарс» (Волзьк) — «Дизель» (Пенза). 0:6, 1:3. «Нефтянік» (Альметьевськ) — «Дмитров». 1:2, 2:0. «Нефтянік» (Ленінгоськ) — «Титан» (Клін). 3:1, 5:1. «Хімік» (Воскресенськ) — «Кристал» (Електросталь). 4:5 (вк). «Рязань» — «Капітан» (Ступіно). 5:8, 5:3.

«Дизель» — 64 очки, «Дмитров» — 63, «Нефтянік» А — 53, «Нефтянік» Л — 52, «Крилья Советов» — 48, «Хімік» — 47, «Сокіл» — 45...

«Нафтовик» — гроза фаворитів!

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 17-й тур.

«Чорноморець» —

«Металург» (Донецьк). 1:0. 5 000 глядачів. Гол: Васкес, 73.

«Ворскла» — «Закарпаття». 2:0. 5 000. Главіна, 45, Маркоскі, 55.

«Шахтар» — «Нафтовик-Укрнафта». 1:1. 10 000. Чигринський, 29 — Каракевич, 17 (п). Не реалізовано пенальті — Кастільо («Шахтар», 9).

«Арсенал» — «Динамо». 0:1. 5 000. Гоане, 45+1.

«Карпати» — «Таврія». 4:0. 2 600. Кобін, 23, Ковель, 30, 53, 65.

«Металіст» — «Зоря». 2:1. 12 000. Зе-зе, 40, 59 — Шмаков, 10.

«Дніпро» — «Харків». 1:0. 7 000. Канкава, 89.

«Металург» (Запоріжжя) — «Кривбас». 1:1. Вернидуб, 4 — Мелашенко, 47.

	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	13	2	3	36—12	41
2. «Дніпро»	13	1	3	29—15	40
3. «Динамо»	11	3	3	28—15	36
4. «Металіст»	11	3	3	28—16	36
5. «Чорноморець»	8	3	6	17—14	27
6. «Таврія»	7	3	7	20—26	24
7. «Кривбас»	6	3	8	22—23	21
8. «Зоря»	6	2	9	14—22	20
9. «Металург»Зп	5	5	7	15—18	20
10. «Арсенал»	5	4	8	25—24	19
11. «Харків»	4	5	8	12—18	17
12. «Металург»Д	3	8	6	18—20	17
13. «Ворскла»	3	8	6	11—15	17
14. «Карпати»	4	4	9	16—25	16
15. «Закарпаття»	3	5	9	10—24	14
16. «Нафтовик»	2	5	10	8—22	11

Чергової втрати зазнав «Шахтар». І знову порушником спокою стала команда з Охтирки, котра раніше перемогла «Динамо» на його полі.

Лідер чемпіонату змушений був грати без дискваліфікованих Ілсіню та Брандау, котрі в колективі виконують неабияку роль. А те, що охтирці серйозно налаштовані на супротив, стало зрозуміло з перших хвилин. Згодом гості відкрили рахунок, реалізувавши пенальті.

Били одинадцятиметровий і гірники. Однак цей епізод запам'ятався іншим. Порушили правила проти Лукареллі. Але м'яча підхопив Кастільо і встановив його на позначку. Ані заперечення Лукареллі, ані вимоги Мірчі Луческу, щоб бив італієць, не допомогли. Упертий мексиканець не послухався і сам пробив прямо по центру ... в руки воротареві.

— Такого, що зробив Кастільо, в моїй тренерській кар'єрі ще не траплялося, — сказав після зустрічі наставник «Шахтаря». — Відмовитися віддати м'яча для пробиття пенальті гравцеві, котрому до-

ручили це зробити, і вдарити самому — це просто важко пояснити. Хоча у нас було достатньо часу, щоб змінити результат. А на Кастільо чекають санкції. Таким вчинком він ще раз продемонстрував: він не хоче тут грати і його ніщо не цікавить. Така поведінка не вписується в жодні рамки...

«Дніпро» не без напруження скористався осічкою лідера. І скоротив відставання від нього до очка. В домашньому поєдинку проти «Харкова» дніпрянам вдалося вирвати перемогу, коли до завершення основного часу залишалася трохи більше хвилини.

Київське «дербі» особливою видовищністю не відзначалося. Однак боротьби було вдосталь. Ніхто не хотів поступатися. Все вирішив єдиний влучний удар Гоане після розіграшу кутового. Динамівці створили ще кілька моментів. А от у «Арсенала» таких майже не було.

Нарешті своїх прихильників порадували «Карпати», здобувши результативну перемогу над кримчанами.

«Коментарі короткі. Сьогодні футболістів на полі не було, була їхня оболонка. Вони вже, мабуть, були у відпустці або в другому місті». Так пояснив поразку своєї команди у Львові Михайло Фоменко. М'яко кажучи, чути такі слова з вуст авторитетного і досвідченого фахівця принаймні дивно. Невже «Таврія» — не команда професіоналів, котрі підписували якісь контракти і мають певні зобов'язання перед керівництвом клубу, вболівальниками, а такий собі фізкультурний гурток при жеку? Де підвищують тонус і зміцнюють здоров'я, відвідуючи заняття виключно за бажанням, коли заманеться?..

На знімку: кремезному «канонірові» Закарлючі важко було звільнитися від опіки динамівців Каддурі та Гоане.

Фото Дмитра ЛАРИНА (Укрінформ).

У Всеукраїнських змаганнях з міні-футболу, які проходили в Одесі, перше місце виборолала команда Мар'їнської загальноосвітньої школи-інтернату ім. Макаренка (місто Мар'їнка Донецької області).

Переможці з Мар'їнки

Фото автора.

Тут навчаються діти-сироти і позбавлені батьківської опіки. Організаторами змагань виступили МВС України, Міністерство освіти і науки, центральна рада ФСТ «Динамо». Сам турнір проходив у кілька етапів, у ньому брали участь хлопці з усіх областей України.

Багато хто з учнів Мар'їнського інтернату серйозно захоплюється футболом. За словами Юрія Авакьяна, який тренує дітей, люблять поганяти м'яча не тільки хлопці, а й чимало дівчат. Поїздка в Одесу юних футболістів (вік від 12 до 15 років) стала можливою завдяки допомозі, наданій ГУМВС у Донецькій області.

Одними з перших привітали переможців і їхніх педагогів донецькі правоохоронці. За дорученням керівника обласного міліцейського відомства генерал-лейтенанта Михайла Ключева начальник відділу кримінальної міліції у справах дітей Ігор Сусідко вручив підліткам подарунки (на знімку).

Дмитро ЛЮБЧЕНКО.

Сторінку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ЦЬОГО

27 ЛИСТОПАДА

■ 1701. Народився шведський фізик і астроном Андерс Цельсій. У 1742 році запропонував температурну шкалу, якою ми нині користуємося. ■ 1722. Помер митрополит Стефан Яворський, церковний діяч, письменник, викладач Києво-Могилянської колегії. ■ 1922. У Радянській державі введено в обіг золотий червінець. ■ 1942. Не стало Миколи Грінченка, музикознавця і фольклориста. Автор багатьох праць про українську народну музику. ■ 1947. Помер академік Овксентій Корчак-Чепурківський, гігієніст і епідеміолог. У 1903-34 — професор Київського медінституту.

Редактор номера
Леонід БРОВЧЕНКО.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ,
Віталій ЖЕХЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДА.

Головний редактор
Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

► Рукописів не повертаємо.

► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

► При використанні наших публікацій посилення на «Голос України» обов'язкове.

► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)

українською і російською мовами.

Передплатні індекси:

для фізичних осіб — 40224, 08775.

для підприємств і організацій — 60955.

Передплата ціна на 2007 рік:

для фізичних осіб — 5,00 грн.

та 3,00 грн.

для підприємств і організацій — 15,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

БАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 4057

ТОВ «Преслайн»

м. Харків, вул. Північна, 12

Зам. 9-1-186

Фотоформи виготовлено в КД редакції газети «Голос України»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53,
453-44-56,
453-44-57;

телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua

— загальний

reklama@golos.com.ua —

відділ реклами

let@golos.com.ua —

відділ листів

foto@golos.com.ua —

відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

